

MEDITAȚIA

CUNOAȘTEREA DE SINE

OSHO RAJNEESH

Editura “Le Voyage Interieur” 1990, Paris

Osho Rajneesh este un maestru spiritual, un iluminat. Această lucrare reproduce cuvintele adresate de el direct auditoriului său.

CAPITOLUL I

CHEMAREA

Ființa umană geme în tenebre. O văd ca pe o locuință în care nu mai strălucește nici cea mai mică lumină, ca o casă pierdută în ceață. Ceva s-a stins în ea. Totuși focul poate renaște din cenușă.

Precum un vapor pierdut, omul și-a pierdut destinația și nu mai știe ce să facă. Totuși cunoașterea, sufocată, poate fi reanimată în sufletul său.

Nu trebuie să disperați. Cu cât noaptea este mai profundă, zorii sunt mai aproape. Lumea va cunoaște o renaștere spirituală, un nou tip de om se va dezvolta, iar noi asistăm acum la renașterea lui. Această renaștere spirituală nu se va produce decât prin noi înșine. Nimeni nu mai poate sta deoparte, căci trebuie să ne renaștem prin noi înșine, renașterea trebuie să se producă în fiecare din noi.

Soarele inimii nu va răsări decât dacă ne umplem de lumină și această responsabilitate ne revine nouă înșine. Suntem cu toții elementele edificiului de mâine, suntem razele astrului care se va manifesta. Fiecare om este un creator. Dar a vorbi despre viitor este o greșeală. Prezentul este acela care trebuie reînviat, iar ceea ce trebuie să readucem la viață este propria noastră ființă. Cum să creem o umanitate, dacă nu ieșim mai întâi din starea noastră nesigură? Individul este baza societății, prin el se operează orice evoluție și orice revoluție. Iată de ce vă lansez o chemare. Treziți-vă vă rog. De ce nu îndrăzniți să mărturisiți că viața voastră este monotonă, absurdă, plictisitoare, nu mai are savoare și aceasta nu este de mirare. Orice bucurie profundă este interzisă inimii destabilizate și îngrijorate.

De unde vine acest sentiment al efemerului și al tristeții, în timp ce viața este o sursă infinită de plenitudine? Sunteți pierduți, dezorientați. A vegeta, a exista fizic și atâta tot nu înseamnă a trăi, ci a aștepta moartea. Cum să te mai simți atunci în largul tău? Cum să te mai bucuri de existență?

Repet – este posibil să scăpați de coșmarul pe care îl luați drept realitate. Drumul este aici, în fața voastră, el nu s-a șters niciodată. El duce de la opacitate la lumină, el este etern. Voi sunteți aceia care îi întoarceți spatele.

Acest drum se numește dharma, religia autentică. El este focul care reânvie vatra, farul din vârful stâncii agresate de furtună. Mahavira, maestru jain, a spus că adevărata religie este ancora, destinul, refugiul, singura scăpare, oaza omului prins în zbuliumul lumii, al bolii și al morții.

Trăiți nostalgia unei vieți debordante de bucurie și de dragoste? Aspirați la adevărul care conferă imortalitate? Atunci veniți, acceptați-mi invitația. Nu este un mare secret – este suficient să deschideți ochii. Veți descoperi un univers nebănuat. Deschideți ochii, treziți-vă, priviți, atâta doar.

Nimic nu este distrus în om cu adevărat.; el nu a pierdut definitiv busola. Dar, deoarece refuză să vadă, el se crede înconjurat de umbre amenințătoare. Acoperindu-și chipul el pierde totul și devine sărac. Dacă ar deschide ochii s-ar descoperi împărat.

Credeți că ați decăzut? Vă invit să vă recăpătați majestatea, să ieșiți din visul vostru urât. Înfrângerea voastră se poate transforma în victorie, căderea voastră în renaștere, moartea voastră în viața eternă. Lasați-mă să vă ajut.

Dar mai întâi acceptați-mi dragostea. Este tot ceea ce vă pot oferi pe aceste coline liniștite. Doresc să vă ofer ceea ce Divinul a revărsat în mine. Vreau să vă dau tot. Cu cât dau mai mult, cu atâta primesc mai mult! Nu este minunat? Adevărata bogăție crește atunci când o împarți. Aceea care se micșorează atunci când o împarți, nu este deloc o comoară.

Dragostea naște dragoste și ura naște ură. Suntem totdeauna plătiți cu aceeași monedă. Aceasta este o lege absolută. Rețineți că trebuie să dați ceea ce doriți să primiți. Să nu sperați să obțineți iasomie în schimbul măcăcinilor oferiți de voi.

Buchete întregi de dragoste și de pace înfloresc aici în fața mea și acest fapt mă impresionează. Sunteți atât de diferiți unul de celălalt și iată că vocea sufletului vă unește. Corpurile sunt și vor rămâne separate, dar ceva le transcende și unește ființele – dragostea. Fără această uniune nimic nu poate fi spus, nimic nu poate fi auzit. Comunicarea este absolut imposibilă în afara dragostei; nu vă pot vorbi și nu mă puteți asculta decât cu această condiție. Inima voastră trebuie să se deschidă. Să știți că mintea voastră nu înțelege niciodată nimic, doar inima este în stare de a pricepe. Creierul vostru este obtuz. Tot așa, doar cuvintele dictate de intelect sunt la fel de insipide precum florile artificiale.

Eu vă deschid inima, deschideți-mi-o și voi pe a voastră, pentru ca întâlnirea și fuziunea să poată avea loc. Atunci, acel ceva care depășește cu mult cuvintele, își va croi drum între noi. Astfel se pot face auzite multe lucruri ascunse și poate fi citit tot ceea ce este scris printre rânduri. Cuvintele sunt tragic de insuficiente, dar dacă ascultați în liniște, cu mentalul redus la tăcere, ele vă vor vorbi cu putere. Aceasta înseamnă să ascuți cu inima.

De obicei mimați înțelegerea și ascultarea atunci când de fapt creierul vostru monologhează fără încetare. Cu alte cuvinte nu ascultați și nu înțelegeți nimic. Pentru a fi un receptor, spiritul vostru trebuie să fie tăcut și atent, total deschis și nimic altceva. Atunci veți înțelege, veți primi înțelegerea luminoasă care vă va transforma. În lipsa acesteia veți fi doar distrați și veți monologa. Crispările mentalului vostru vor continua să vă absoarbă și nimic nu va putea să vă fie transmis. Veți crede că vedeți, dar nu veți vedea nimic, veți pretinde că auziți, dar nu veți auzi nimic.

Christ a spus: *“Cei care au ochi de văzut – să vadă, cei care au urechi de auzit – să audă”*. Era El oare înconjurat de orbi și de surzi? Desigur că nu. prin aceste cuvinte, maestrul din Galileea sublinia insuficiența ochilor și urechilor din carne. Fără liniște interioară, fără conștiință pură și vigilentă (receptivă), omul suferă de cea mai gravă invaliditate, orbirea și surzenia spirituală. Spiritul său este închis, nimic nu îi mai poate fi dat, nu mai poate primi nimic.

Vă recomand să petreceți zile de sadhana (de disciplină spirituală) într-o stare de profundă receptivitate. Arta ascultatului *“adevărat”* vă va deveni un tovarăș fidel în fiecare moment. Ea vă va elibera de nenumăratele preocupări care vă alterează zilele și nopțile. Ea vă va permite accesul la un univers misterios care vă va învălui, permițându-vă astfel să vedeți lumina eternă a conștiinței de care vă privează turbulența voastră mentală. Vederea și auzul adevărat nu sunt particularități rezervate acestui câmp de

meditație, ci condițiile oricărei vieți adevărate. Realitatea sau Dumnezeu, dacă preferați acest termen, va fi revenit o oglindă fără pată, liniștită ca un lac imobil.

Simt cum liniștea și pacea coboară asupra acestei adunări. Iată-vă gata să primiți adevărul ce mi-a răscolit sufletul. Inima voastră înstrăinată și senina frumusețe a naturii care ne înconjoară, mă umplu de speranță. Voi putea vorbi. Dar nu se întâmplă întotdeauna așa. Adeseori trebuie să tac deoarece în fața mea nu se află decât creiere arogante. Soarele cel mai arzător nu poate intra într-o casă ale cărei uși sunt închise și ale cărei ferestre sunt astupate. Ați depus armele. Este un început bun.

Mâine dimineață vom începe să lucrăm împreună. Dar mai înainte trebuie să vă dau câteva indicații.

Dacă doriți să începeți o sadhana și aspirați la adevăr, adoptați dispoziția sufletească a grădinarului care își pregătește cu grijă pământul în vederea însămânțării. Rețineți punctele următoare.

CAPITOLUL II

CINE SUNT?

Sunt încântat să vă întâlnesc. Iată-ne adunați aici pentru a cunoaște adevărul, pentru a ajunge la Divin. Într-un cuvânt, pentru a descoperi cine suntem (ceea ce suntem). Vă pun o întrebare: ceea ce căutăm este separat de voi? Puteți fi în căutarea a ceva ce se află în altă parte, dar această căutare este posibilă atunci când este vorba de identitatea voastră profundă? Nu, căci cel care caută și cel căutat sunt una și aceeași ființă. Puteți răscoli Universul întreg fără a putea vreodată să vă găsiți pe voi înșivă. Vă depărtați astfel din ce în ce mai mult de scopul urmărit. Dacă aspirați la obiecte materiale trebuie să vă adresați mediului înconjurător, dar dacă doriți să știți ce anume sunteți, trebuie să fiți liniștiți, imperturbabili și să renunțați la orice urmărire. Ființa voastră reală nu se va revela decât într-o liniște totală, în vidul perfect al spiritului.

Nu uitați că orice explorare implică o excitație, o tensiune și că ea este pusă în mișcare de interes. Dorința egocentrică arată că vreți să deveniți "*cineva*", sau că vreți să cuceriti "*ceva*". Ori, sufletul este inaccesibil demersurilor pasionale. Cum să-l capturezi? El există dintotdeauna. El este ceea ce sunteți, este "*eul*" profund, sinele oricărui bărbat, al oricărei femei. Dorința și sufletul sunt orientate în direcții diametral opuse.

A lua cunoștință de identitatea voastră divină este posibil, dar să nu faceți din aceasta un obiect de dorință. Orice dorință este profană și creează lumescul. Spiritualitatea este lipsită de dorință. Fie că alergați după bani, după sfințenie, după putere sau după Grădina Edenului, după plăcerile trupului sau după eliberare eternă, lucrurile se petrec la fel. Voința de a poseda este invariabil semn de ignoranță și de servitute.

Nu vă cer să aspirați la Divin, ci să sesizați natura dorinței, căci cunoașterea eliberează. Privind lucid și analizând pasiunea, îi veți vedea caracterul dureros și ucigător. Și cine s-ar mai expune deliberat la ceva ce te face să suferi? Când emoțiile și ambițiile nu ne mai tulbură, suntem invadați de o seninătate deplină și putem face experiența a ceea ce suntem cu adevărat. Sufletul vorbește doar atunci când psihicul tace.

Insist deci să nu mai suspinați după absolut, ci să înțelegeți ce este dorința, ca să scăpați de ea. Atman, sufletul, va apare spontan.

Ce este religia, dharma? Nu are nici o legătură cu gândul, cu intelectul. Ea este non-mental, non-acțiune. A reflecta este o ocupație filozofică care furnizează rezultate, concluzii, dar niciodată vreo satisfacție durabilă. Dharma este mulțumire sufletească, anutosh. Logica este procesul elaborării gândurilor. Samadhi sau beatitudinea vă permit bucuria și pacea reală. Este fructul lui shunya, vidul, și al lui chaitanya, conștiința. Trebuie ca spiritul să fie în același timp lipsit de gânduri și extrem de vigilent pentru ca adevărul să se manifeste. Viața este astfel total transfigurată.

Samadhi (beatitudinea) se atinge prin meditație, totuși nu confundați meditația despre care vă vorbesc eu, cu ceea ce înseamnă acest cuvânt în limbajul curent. A gândi, indiferent dacă te gândești la Dumnezeu sau la altceva, nu înseamnă a medita.

Gândurile nu vă aparțin, ele nu sunt “*voi*”. Ele sunt produse de ceea ce nu este eul vostru profund, esența voastră divină. Ele traversează o interacțiune între voi și lumea materială. A te gândi la tine este imposibil, deoarece orice reflectare introduce o dualitate, o fragmentare a realității în obiecte observate și observator. Pentru a realiza Unitatea, realul nedivizat, pentru a fi conștienți de ceea ce sunteți ca entitate eternă, nu există decât un singur mijloc – meditația.

Trebuie să înțelegeți clar în ce măsură gândirea și meditația sunt antinomice. Prima se dirijează spre ceea ce este exterior și străin de cel care gândește. Cealaltă se întoarce spre interior. Rațiunea este unealta potrivită pentru a înțelege tot ceea ce este altceva decât voi înșivă. Meditația este calea cunoașterii de sine. Confuzia dintre cele două noțiuni este frecventă; țin să vă atrag atenția că este o gravă eroare. Meditația este starea non-acțiunii. Ea înseamnă “*a fi*” și nu “*a face*”, repaosul luminos în echilibrul inalterabil pe care îl constituie centrul ființei noastre.

Acționând, (a gândi este un act, o acțiune) intrați în contact cu lumea fenomenelor trecătoare, muritoare, lumea non-Eului. În non-acțiune regăsiți centrul, adevăratul vostru Eu. Nu vă cunoașteți propria esență, deoarece sunteți tot timpul ocupați și agitați. Nici măcar nu o mai presimțiți și această amnezie suscită și întreține angoasa. Corpul vostru cere o destindere și și-o procură dormind, dar mentalul nu abdică niciodată. Treji, gândiți; adormiți, visați. Sunteți abrutizați și ați uitat cine sunteți. Este de mirare, dar așa se întâmplă. V-ați rătăcit, dar nu în mulțimea oamenilor și a lucrurilor, ci în mecanismul intelectului vostru, în grijile și activitățile voastre curente. V-ați rătăcit în capul vostru.

Meditația vă va salva din această înfrângere, din singurul infern care există. Rețineți că ea înseamnă non-acțiune, non-mental, sau altfel spus pace totală și vid mental. Faptul că mă străduiesc să vă învăț non-acțiunea poate să vă pară ciudat. A vă invita la practica absenței acțiunii este într-adevăr ceva curios, cuvintele sunt nepotrivite, ele sunt concepute pentru a exprima acțiunea și nimic altceva; nici un limbaj nu poate reflecta sufletul. Cum ar putea instrumentul zgomotului mental să redea mulțumirea sufletească care este ceva inefabil, cum ar putea să redea liniștea Divină?

Deși termenul sugerează un fel de inițiativă, meditația nu are nimic de-a face cu acțiunea. Nu aș putea spune că o practicam, ci că mă aflam în ea. Este ca un fel de dragoste. Nu poate fi provocată, dar pot spune că sunt îndrăgostit. Este vorba despre un fel de a fi și nu despre un act.

În consecință nu vom *face* ceva. Vom încerca să atingem shunya, vidul, starea în care omul există în sine, curățat de toate impuritățile și de fumul faptelor, starea în care nu mai subzistă decât flacăra pură a ființei, în care orice urmă a mea s-a șters pentru a lăsa spațiul liber existenței. În acest stadiu nu mai vedem lumea, ci percepem adevărul. Pereții care ne separă de noi înșine se dărâmă, încărcătura cerebrală se anulează, gândurile încetează de a ne mai parazita spiritul și înțelepciunea se manifestă. Nu mai gândim, ci cunoaștem. Apar zorii viziunii, ai realizării, ai iluminării.

Acești termeni, viziune și realizare, nu sunt totuși exacți, căci în acest vid, în această virginitate a sufletului nu mai există sciziune între cel care știe și ceea ce este de știut, nu mai există diferență între subiect și obiect. Ceea ce există atunci este *cunoaștere* și nimic altceva. Nici un limbaj nu poate exprima această stare. Când sunt întrebat despre shunya tac, deoarece nici un răspuns nu poate avea sens în afara liniștii.

Puteți îndeplini un act sau să vă abțineți, după voința voastră, dar activitatea voastră nu este esența voastră. Natura voastră este non-acțiune, nici acțiune, nici refuzul

acțiunii. În schimb, a înțelege și a vedea, fac parte din realitatea voastră, nu-i nevoie să vă activați pentru aceasta. Realitatea voastră este tot timpul prezentă. Putem spune că ceea ce este constant și continuu este adevărat. Natura nu este confecționată de om, ea este fundamentul nostru, însăși natura noastră. Nu o elaborăm. Este o coeziune intrinsecă. Ceea ce noi numim dharma sau religie este natura noastră și aceasta este existența pură.

Ne pierdem din vedere realitatea din cauza mișcărilor provocate de furnicarul activităților noastre. Ele ne înceteșează conștiința, după cum furtuna deformează suprafața oceanului, sau așa cum norii ascund soarele. Mișcările superficiale ascund ceea ce se află în profunzime. Valuri înfime ascund abisuri. Ceea ce este lipsit de consistență face ca ceea ce este puternic să devină obscur. Ceața de pe ochi face ca muntele să devină invizibil. Nu-i așa că este de necrezut? Totuși oceanul nu este alterat de zbuciumul de la suprafață. El este sufletul valurilor și este prezent în ele. Cei care știu, văd acest adevăr și nici o agitație de suprafață nu-i poate înșela. Scufundați-vă în acest ocean departe de tumultul iluzoriu. Abandonați-vă profunzimilor naturii voastre, unde nu mai este vorba de a deveni ceva, ci de a fi doar ce sunteți.

Acest univers de cunoaștere absolută și stabilă nu s-a sfârșit niciodată, numai că l-am uitat. I-am întors spatele în profitul efemerului și al lucrurilor exterioare. Ceea ce ne însușim noi este lumea. Instanța care percepe nu este lumea, ci Esența, Sinele, Eul real.

Privirea care se îndreaptă asupra unui obiect, adică asupra unui fenomen oarecare perceput de voi sau în afara voastră, este un gând. Viziunea lipsită de obiect, întoarsă spre cel care vede, este meditație.

Înțelegeți bine ce vreau să vă spun.

Conștiința este prezentă în reflectare (gândire) ca și în meditație. În primul caz privirea este obiectivă, în al doilea ea este subiectivă (în primul caz ea percepe obiectul, în al doilea caz subiectul). Fie că gândiți, fie că acționați, fie că rămâneți immobili, elementul constant este faptul de a vedea, conștiința. Treji, percepeți lumea. Adormiți, vă conștientizați gândurile. În samadhi vă veți descoperi ființa. În aceste trei condiții conștiința este invariabil prezentă. “A vedea” este ceva constant și permanent. Este însăși natura noastră. Conștiința este tot timpul prezentă, chiar și atunci când sunteți în stare de leșin. Revenindu-vă din leșin spuneți “*nu îmi amintesc nimic*”. Să nu credeți că acesta este semn de ignoranță. A ști că nu știi, înseamnă a ști. Dacă conștiința ar fi dispărut cu adevărat, nu ați putea nicicum să știți că în luciditatea voastră a intervenit un hiatus. Timpul care s-a scurs în perioada leșinului nu ar mai exista deloc pentru voi. N-ați avea nici cea mai mică experiență a lui, el n-ar fi lăsat nici o urmă în memoria voastră, ori voi știți că ieșiți dintr-un episod de inconștiență. Aceasta de asemenea înseamnă a cunoaște și a vedea.

Memoria voastră nu a înregistrat nici un eveniment intern sau extern, dar conștiința voastră a văzut această întrerupere. Experiența acestei întreruperi, a acestei falii în înregistrarea evenimentelor este apoi memorizată și ea. La fel se întâmplă lucrurile în timpul somnului profund, fără visuri. Viziunea (*vederea*) lucrează. Deschizând ochii dimineata, sunteți capabili să spuneți că ați dormit bine, fără visuri. Conștiința voastră a observat situația.

Scenele se succed, contextele se modifică, conținutul conștiinței se schimbă, dar instanța care vede rămâne identică. Totul este proces, schimbare permanentă, cu excepția conștiinței. Viziunea este singura omniprezentă. Cel care vede este martorul

impasibil și etern al tuturor metamorfozelor. Cunosându-l, vă cunoașteți identitatea reală. Restul vă este străin, separat de voi. În afara martorului totul este samsara, lumea formelor fugitive.

Cel care vede nu este atins nici de acțiune, nici de ritualuri, nici de cult, nici de tehnici speciale cum ar fi recitarea de litanii (mantras). Căci martorul le percepe și pe ele. El rămâne diferit, separat. Ceea ce poate fi înșușit sau făcut, este totdeauna detașat de martor. Aceasta nu se descoperă (nu este dezvăluit) de acțiune, ci de non-acțiune. Nu efortul, ci liniștea îl revelează. El devine accesibil atunci când orice mișcare încetează, când nu mai există obiect, atunci când doar conștiința există. Când vedeți fără ca ceva să fie de văzut, când știți fără ca ceva anume să trebuiască a fi știut, când conștiința nu mai are conținut, abia atunci îl cunoașteți pe cel care cunoaște totul. Ștergerea formelor sfâșie într-o-câtva învelișurile care înconjurau martorul. Cunoașterea eliberată de orice obiect devine conștientă de ea însăși. Liniștea valurilor lasă să apară oceanul. Cerul albastru se oferă privirii noastre atunci când norii s-au spulberat.

Oceanul, cerul și calea spre ele se află în voi. Ea este deschisă și cu toții știți cum să o parcurgeți. Dar sunteți obișnuiți în a nu merge într-un sens unic. Ori un drum are întotdeauna două direcții. Vă puteți oricând întoarce și reveni la punctul de plecare. Drumul este același, dar nu și destinația.

Drumul care merge la samsara poate să vă îndrepte către ființa voastră reală dacă faceți cale întoarsă. Ceea ce se afla în fața voastră se va găsi atunci în spatele vostru și veți vedea astfel universul căruia îi întoarceți spatele. Întorceți-vă, nimic altceva nu vi se cere.

Încotro este orientată atenția voastră în acest moment? Ce priviți, ce conștientizați? Observați-vă cu atenție. Veți constata că privirea voastră tinde către exterior. Gândurile voastre se învârtesc neobosit în jurul lucrurilor lumii. Închizând ochii, nu vă eliberați. Formele și imaginile sunt imprimate în mentalul vostru și vă obsedează chiar și când dormiți. Gândurile voastre repercutează obiectele, sunt ecoul lor. Deși pare interioară, lumea gândurilor este tot exterioară, căci eul sau falsa voastră identitate este un fel de corp străin care se află în voi. Martorul percepe ego-ul la fel precum percepe celelalte obiecte. Numai cel care percepe este interior.

Încercați să înțelegeți că fiind invadați de obiectele exterioare, nu sunteți împiedicat să vă cunoașteți sinele. Barajul este ridicat doar de gândurile voastre. Un obiect poate să vă posede sufletul? Nu. El nu poate absorbi decât un alt obiect.

Sufletul este încercuit de idei. Energia voastră, focul conștiinței voastre se dispersează, se refractează în gânduri. Reflecțiile și numai ele vă închid și vă izolează, vă îndepărtează de esență, de condiția voastră originară. Scopul este acela de a-ți regăsi starea de vacuitate, de puritate naturală; este un eveniment revoluționar.

Ce trebuie să faci? Să examinăm mai întâi geneza gândurilor. Veți învăța astfel să le goniți încă de la început. Mulți cercetători spirituali se luptă cu gândurile lor, înainte de a le fi sesizat proveniența. Niciodată mentalul nu va fi stăpânit în acest fel. Singurul rezultat posibil este nebunia.

Este exclus să suprimi gândurile, deoarece ele se reconstituie în mod constant. Ele seamănă cu șarpele mitologic, cu Hidra din Berna. Acest monstru avea șapte capete care creșteau pe măsură ce le tăiai. Nu vă cer să vă combateți gândurile, deoarece ele se sting singure în orice moment. Ele nu durează niciodată mult, din contra, înlănțuirea lor, ideea, își urmează cursul neobosit. Reflecția odată stinsă, este înlocuită de alta.

Procesul este extrem de rapid și tocmai aceasta constituie nodul problemei. Drama nu vine din moartea unui gând, ci din renașterea sa imediată. Să nu încercați să vă opuneți ideilor voastre, încercați să înțelegeți mecanismul care le generează și pe acesta trebuie să-l stăpâniți. Nu va fi greu dacă înțelegeți cu adevărat despre ce este vorba și rețineți că a te opune formărilor mentale este o luptă fără sfârșit. Spiritul va continua inexorabil să vă tortureze. Veți fi învinși. Repet: gândurile nu sunt dușmani. Demonul este cel care le generează și vi le trimite neâncetat. Impunându-le un fel de regularitate a nașterilor, le veți goni de îndată ce apar neinvitate. Dacă nu mergeți la izvor, valul ideății vă va supune cu multă ușurință, oricare ar fi eforturile voastre. În consecință nu vă ocupați de formulările voastre mentale. Împiedicați spiritul de a le mai produce. Știți că intelectul este instabil. Cu alte cuvinte, ideea abia născută, trece și dispare. Interzicându-i să vă mai inoportuneze, vă economisiți violența pe care o implică distrugerea sa.

De unde vine un gând? Concepția și nașterea sa rezultă din reacțiile noastre la ceea ce nu suntem noi. Întreaga responsabilitate a ideății le incumbă, deoarece ripostăm mașinal și mental la evenimentele și lucrurile lumii exterioare. Să luăm un exemplu. Contemplați o floare. A privi nu înseamnă a gândi. Dacă continui să privesc și nimic mai mult, mentalul meu rămâne pur. Dar dacă reacționez spunând: *“Ce floare frumoasă!”* – un gând se interpune între floare și mine. Din contră, dacă vibrez și răspund fără a reacționa, dacă mă absorb în contemplare, văd frumusețea florii și mă bucur de ea păstrând un spirit imaculat și vid. Din nefericire suntem incapabili să trăim fără verbalizare. Procesul care constă în a închide o experiență trăită în simboluri, în cuvinte, este originea gândurilor. Această reacție devenită mecanică, acest obicei de a reduce o experiență trăită la cuvinte, sufocă realul și ucide viziunea sub o avalanșă de interpretări. Adevărul este minat, mirarea este refulată. Nu mai rămân decât cuvintele; cioburi, resturi, ce dansează prin spiritul nostru, prin mintea noastră.

Gândurile noastre nu sunt decât faruri și ele au viață scurtă. Pentru a nu avea senzația de lipsă, transpunem imediat orice mică experiență în gânduri, în cuvinte, de-a lungul întregii noastre vieți. Sub acest noian de cuvinte, sub acest vacarm mental, pierdem conștiința propriei noastre realități. Cum să mai renunți la această manie de a scleroza viața prin folosirea abuzivă a limbajului? Trebuie stăpânită geneza gândurilor. Fiți atenți! Încercați să înțelegeți, vă rog!

Vă privesc. Ce se va întâmpla dacă aș continua să vă contemplu fără să transpun nimic în cuvinte? Ceea ce s-ar întâmpla depășește tot ceea ce v-ați putea imagina mai extraordinar la nivelul conștiinței voastre. Mutația este indescriptibilă în cel mai deplin înțeles al termenului. Ea se blochează de îndată ce încercați să-i atribuiți o etichetă, de îndată ce încercați să o gândiți.

Atunci când vă privesc fără cuvinte, deci fără cea mai mică reflecție a ceea ce fac, constat că un har divin inefabil se revarsă asupra mea și că acest vid imaculat se revarsă în toate direcțiile. Atunci când cuvântul încetează să o mai limiteze și să o mai desfigureze, conștiința își schimbă direcția și disting puțin câte puțin, în afara bărbaților și femeilor din fața mea, lumina care se află la originea voastră, a tuturor. Ca și când m-aș trezi dintr-un vis, ca și cum spiritul meu s-ar desfășura într-o lumină și într-o pace infinite. Aș vrea să faceți și voi experiența acestei experiențe adevărate.

Feriți-vă de ideăție. Nu formulați nici un comentariu. Nu vă descurajați. Este foarte posibil să te lipsești de limbaj. Recursul la cuvinte nu este la urma urmei decât un obicei.

Noul născut contemplă lumea și îi răspunde fără medierea cuvântului sau al gândului. El dispune de viziune pură și directă. Mai târziu copilul utilizează din ce în ce mai mult unealta verbală, deoarece aceasta este utilă și eficace în contactele sale cu viața și cu lumea exterioară; dar ceea ce este convenabil pe acest plan, este o frână absolută în cunoașterea de sine. Iată de ce trebuie să vă regăsiți cu toții privirea inocentă a copilului, viziunea pură care vă va arăta ceea ce sunteți cu adevărat. Cuvintele și gândurile v-au ajutat să descoperiți lumea. Vidul, virginitatea spiritului vă va deschide ușa esenței voastre, a identității voastre reale.

Iată ce vă cer. Stați așezați, liniștiți, cu corpul destins, cu coloana vertebrală dreaptă. Nu vă mișcați deloc. Respirați calm, fără nici cea mai mică crispă. Observați-vă în liniște răsufarea și ascultați cu atenție liniștită sunetele care vin din exterior, fără a reacționa, fără vorbărie mentală, fără să vă opriți la absolut nimic. Fiți martorul, nimic mai mult. Lăsați-vă să alunecați la o stare de conștientă lipsită de cuvinte. Țineți-vă la distanță de evenimente, captați totul, dar de la distanță. Mai ales nu vă concentrați. Orice s-ar întâmpla, nu vă implicați, rămâneți neutri, senini. Închideți ochii, ascultați în liniște, cu atenție clară și dulce, ciripitul păsărelor, foșnetul copacilor, plânsetul unui copil, murmurul unui jet de apă.

Ascultați și atâta tot. Veți percepe mai întâi forja plămânilor voștri și pulsația inimii voastre, apoi o liniște deosebită vă va invada. Veți constata că în ciuda zgomotelor înconjurătoare, liniștea va domni în voi. Veți avea acces la o pace neașteptată, apoi vă veți da seama de rarefierea gândurilor și vă veți apropia de starea de conștientă pură. În această sferă vidă de forme, atenția voastră se va întoarce spre locul real al originii voastre, spre adevăratul vostru cămin. Veți părăsi periferia și vă veți întoarce la voi acasă, în voi înșivă. Privirea voastră părăsind suprafața, vă va revela progresiv tabernacolul în care rezidă identitatea voastră profundă. Continuați în mod simplu să vă observați gândurile, respirația, mișcările abdomenului. Nu reacționați. Veți obține un rezultat care nu va fi o invenție mentală, ceva ce nu v-ați imaginat vreodată, va fi existența voastră, ființa voastră. Ea este coeziunea care ne animă și ne susține pe toți. Ea se revelează și esența noastră apare în sfârșit. Va fi o surpriză zguduitoare.

Iată o povestire. Un saddou, un călugăr, se afla în vârful unei coline. Soarele se înălța pe cer. Un grup de excursioniști zări omul, în picioare, sus pe colină. *“Ce face oare?”* – se întrebară ei. Unul dintre ei spuse: *“Scrutează împrejurimile, probabil și-a pierdut o vacă”*. *“Nu, - obiectă altul – nu pare să caute ceva, s-ar spune mai curând că așteaptă pe cineva care urcă colina mai încet decât el”*. Un al treilea spuse: *“Nu caută nimic și nu așteaptă pe nimeni. e plonjat în contemplarea Divinului”*. Cum nu reușeau să se pună de acord, ei se duseră lângă saddou. *“Ai pierdut o vacă?”* – întrebă primul. *“Nu”* – răspunse ascetul. *“Atunci aștepti pe cineva?”* – presupuse al doilea. *“Nu”* – replică călugărul. *“Poate îl contempli pe Dumnezeu?”* – făcu al treilea. Răspunsul fu de asmeeni negativ. *“Atunci, ce faci aici?”* – strigară cei trei. *“Nu fac nimic. Stau în picioare. Atât. Exist”* – răspunse călugărul.

Existați și voi cu aceeași simplitate. Nu faceți nimic special. Atunci, ceea ce scapă oricărui limbaj va apare. Chintesența tuturor experiențelor, nașterea adevărului, realizarea Eu-lui vostru real, apariția Divinului.

CAPITOLUL III

SCHIMBAȚI-VĂ DIRECȚIA

Prima întrebare: Religia este în conflict cu știința?

Răspuns: Deloc. Știința este incompletă. Ați instalat oarecum lămpi peste tot în lume, menținându-vă propria casă în obscuritate. O astfel de cunoaștere parțială, o astfel de știință liniștită care ignoră ființa umană, seamănă necesarmente mizerie și conduce la dezastru. Pentru ca viața să înflorească în pace, mulțumire, plenitudine, nu este suficient să sondezi materia. Dacă obiectele asigură efectiv o anumită prosperitate și procură fără îndoială o oarecare bucurie, niciodată ele nu aduc beatitudinea, extazul lui Panusma. Fac din voi proprietari și intelectuali, dar nu iluminați. Ori, dacă nu știți cine sunteți, bunurile exterioare vor deveni mai devreme sau mai târziu o coardă la capătul căreia veți atârna precum un spânzurat.

A nu cunoaște decât lumea este ceva insuficient și această imperfecțiune este fântâna fără fund a răului și a suferinței. Știința conferă putere, dominarea este obiectivul său. Oare ea nu a permis deja omului să manipuleze forțe temute, fără să fi adus nimic cu adevărat prețios umanității? Omul este fără îndoială puternic, dar el este de asemenea și mai ales angoasat, dezarmat în fața bolii și a morții, căci pacea nu vine din dominarea materiei, ci din accesul la Divin și la religia autentică.

Puterea fără pacea inimii este sinucigașă, autodistrugătoare. Știința lipsită de Cunoașterea Divină este ca o armă ucigașă încredințată unui idiot. Ce poate rezulta din aceasta? Falia care a existat până în ziua de azi între știință și spiritualitate și care nu a atras decât catastrofe asupra acestei nefericite lumi. Oamenii, fascinați doar de performanțe materiale, au monopolizat frânele puterii și au ațâțat îngrijorarea și disperarea în cele patru colțuri ale globului.

Pe de altă parte, înțelepții care au realizat cunoașterea de sine, au găsit desigur pacea interioară, dar nu au avut nici o influență. Sadhana lor a fost și ea incompletă. În nici un moment căutarea adevărului nu a fost perfectă. Trebuie ca puterea și pacea să meargă mână-n mână și să fie totale. Omul are nevoie de o vastă sinteză, de o fuziune între știință și spiritualitate. De aici poate să se nască un individ realmente uman, o cultură demnă de acest nume, un popor bogat pe plan interior și eficace pe plan exterior. Individul nu este un corp sau un suflet, ci amândouă în același timp. În zadar am favoriza un singur aspect, eșecul va fi sigur.

A doua întrebare: Ce credeți despre renunțarea la lume? Oare ai putea fi un discipol, un sannyasinm privându-te de tot?

Răspuns: nimic nu opune lumea stării de sannyas. Singurul lucru la care trebuie renunțat este ignoranța, ego-ul, identificarea cu falsul eu.

Sannyas nu înseamnă a te priva de tot, ci a realiza o cunoaștere de sine. Această trezire duce în mod natural la abandonarea legăturilor egocentrice cu lucrurile și cu persoanele. Lumea rămâne ceea ce este, noi suntem cei care ne schimbăm, privirea

noastră își schimbă direcția. Ființa iluminată nu are nevoie să se lipsească de nimic. Tot ce este van și superfluu o părăsește, precum frunza moartă cade din copac toamna, precum noaptea se retrage în fața soarelui.

Cunoașterea de sine evacuează impuritățile. Ceea ce rămâne este starea de sannyas. Căutarea spirituală nu este nici pentru, nici contra lumii. Ea privește identitatea reală a ființei umane, ea este purificare de sine, o operație alchimică care transformă plumbul în aur pur. A înțelege viața prin lentilele deformate ale ignoranței de sine, ale ego-ului, este atitudine profană, samsara.

A contempla viața pe baza cunoașterii esenței, a fundamentului divin din om, este starea sannyas.

Iată de ce nu-mi place expresia “*a lua starea de sannyas*”. Are în ea ceva agresiv, ostil față de lume; și apoi poți să iei starea de sannyas? Poți să iei cunoașterea de sine, conștiința totală? Ce valoare mai au lucrurile atunci când le posezi? Starea sannyas pe care ați lua-o ar fi falsă, un fel de mască și nimic mai mult.

Adevărul nu înseamnă luare, posedare, ci revelație și descoperire. Sannyas este o renaștere, singura voastră naștere adevărată, geneza ființei voastre reale sub efectul cunoașterii profunde. Această transformare nu se termină niciodată. Ea remodelează automat aspectul vostru exterior, comportamentul vostru. Lumea nu are nimic de-a face cu aceasta. Sannyas crește progresiv în voi. Știți din ce în ce mai clar că nu sunteți un corp, ci o conștiință. Ignoranța și legarea voastră de lume regresează pe măsură ce ochii voștri de deschid. Universul exterior este prezent, își urmează existența, dar în voi totul este răsturnat, obsesiile au dispărut, cu alte cuvinte în voi nu mai este lume, în voi nu mai este samsara interioară.

A te agăța de efemer este o atitudine specifică ignorantului. A încerca să fugi de efemer este un demers specific orbului. Într-unul, ca și în celălalt caz, lucrurile care vă sunt străine, care nu sunt realitatea voastră, vă invadează și vă țin în captivitate. Gustul și dezgustul sunt cele două fațete ale unei singure medalii, sunt niște lanțuri gemene.

Eliberarea constă în absența legăturilor. Când veți fi degajați, eliberați, atât de atracție cât și de repulsie, veți fi liberi, veți deveni un sannyasin.

De unde eliberarea? Din cunoaștere. Aservirea înseamnă ignoranță; aspirați la lume din cauza prostiei. Și când aceasta v-a făcut să suferiți în repetate rânduri, v-ați îndepărtat. Ambele atitudini sunt la fel de stupide și de limitate. Alergați mai întâi într-un sens, apoi în celălalt, dar asta nu schimbă nimic. Sunteți mereu pradă iluziei, samsara este încă pe urmele voastre. Nici într-un caz, nici în celălalt nu veți ajunge la pacea rezervată aceluia care rezidă ferm în inima lumii interioare, a izvorului Divin Universal.

Nu urmăriți nimic, nu eludați nimic. Intrați în voi înșivă, în conștiința nefragmentată, eternă și fără pată. Întoarcerea la realitatea intangibilă este imposibilă prin intermediul legăturii sau al renunțării la lucrurile trecătoare. Observați conflictul care impune aceste două atitudini. Fiți martorul său. În voi există o instanță neutră și lucidă, conștientă în același timp și de dorințele voastre și de decepțiile voastre. Acest martor trebuie cunoscut. Trebuie să deveniți acest martor pentru a fi imediat eliberat de pasiune, ca și de ascetism, eliberat deci de dorință și de renunțare. Calea este cunoașterea de sine.

A treia întrebare: credeți că este zadarnic să renunți la relațiile afective și să-ți părăsești căminul?

Răspuns: Desigur. Mahavira spunea: *“Legarea înseamnă posesiune și nu invers”*. De ce? Deoarece seducția pe care o exercită obiectele asupra voastră este un efect al propriei voastre stupidități. În voi domnește vidul. Pentru a uita aceasta, pentru a vă da importanță, pentru a încerca să completați acest spațiu pur, îngrămădiți în el orice. Credeți că sunteți eliberați de legare, de atașare, renunțând la obiectele care servesc drept pretext avidității voastre? Veți refuza oamenii și lucrurile, dar veți rămâne posesivi. În asemenea condiții ashramul sau mănăstirea vor înlocui căminul pe care l-ați părăsit. Aservirea la o sectă sau la un grup oarecare va urma atașamentului pe care l-ați avut față de familia voastră.

Necesitatea de a fi legați de ceva va rămâne identică, atâta doar, că își va schimba fața. Maeștrii care știu despre ce vorbesc, vă vor îndemna deci să sacrificați ignoranța, ego-ul, dorința, și nu ceea ce ați luat drept țintă a dorinței voastre. Prin cunoaștere de sine ceea ce este fals și van în voi, cade de la sine și nu va mai rămâne nimic care să trebuiască a fi abandonat.

A patra întrebare: Spiritul pur, fără gânduri, este rezultatul concentrării?

Răspuns: Nu. Nu vă concentrați. Acest gen de coerciție nu ar face decât să crească tensiunea care vă ține în obscuritate atât de mult. Constrângându-vă spiritul să urmărească o singură idee, o singură formă sau o singură litanie, nu veți obține puritatea intelectului nefragmentat, trezirea conștiinței totale, ci o stare de stupoare, un fel de narcoză, cu alte cuvinte veți favoriza inconștientul.

Concentrarea este o autohipnoză, ea vă hrănește ignoranța, tenebrele de care încercați să scăpați și care se îngroașă. Mai ales nu comiteți grava eroare care constă în a confunda obnubilarea și samadhi. Aceasta din urmă înseamnă trezire, conștiință clară și absolută și în nici un caz inconștientă și abrutizare. Este în același timp absența zbuciumului mental sau a ideăției și cunoașterea neumbrită.

A cincea întrebare: Cum trebuie să ne observăm respirația atunci când medităm?

Răspuns: Așezați-vă cu coloana vertebrală foarte dreaptă. În această poziție corpul vostru își regăsește echilibrul natural. Greutatea se exercită într-un mod uniform și a te elibera de ea devine ceva ușor. Atunci când repartiția este maximă, corpul nu vă mai solicită atenția și nu se mai opune pacificării mentalului. În consecință, stați drept, fără nici cea mai mică tensiune, fără blocaj fizic. Corpul vostru trebuie să fie destins și oarecum suspendat de coloana vertebrală, precum un palton în cuier. Instalați astfel observați-vă respirația, care trebuie să fie lentă și profundă. Centrul vostru ombilical se umflă și se dezumflă ritmic. Conștientizați fără a vă concentra. Priviți, nimic mai mult, precum un spectator neutru.

Nu pledez pentru nici un efort. Țineți minte acest lucru. Vă cer doar să fiți atenți într-un mod calm, să înregistrați ceea ce se întâmplă fără să comentați sau să interveniți. Respirați așa cum respiră noul născut sau animalul. Toraxul lor este imobil. Ei inspiră ridicându-și abdomenul și expiră readucându-l la poziția normală. Respirația

abdominală este singura naturală. Aprofundând-o, ea vă va procura o senzație de pace din ce în ce mai profundă.

Ați uitat încet, încet, cum să respirați din cauza tumultului mental pe care vi l-a indus anturajul vostru, din cauza tensiunilor care v-au infectat spiritul. Priviți adolescentul. Deja respirația sa a devenit ceva sărac, artificial, limitat la partea superioară a plămânilor. Abdomenul este blocat. Voi înșivă ați constatat desigur că, cu cât sunteți mai tulburați, cu atât respirația voastră se cantonează mai aproape de piept. Nu mai rămâne nimic din cadența amplă a corpului care trăiește spontan. Vegheați la restaurarea respirației abdominale, suplă și ușoară. Aceasta vă va ajuta să vă calmați spasmele mentale.

A șasea întrebare: De ce ne cereți să contemplăm procesul respirator?

Răspuns: Deoarece acest dute-vino al suflului țese o punte între corp și suflet. El animă corpul datorită respirației. Conștientizându-vă respirația, căpătând cunoașterea directă a aerului care intră și iese din plămânii voștri, descoperiți progresiv că nu sunteți corpul. Am un corp, dar sunt mai mult decât acesta.

Organismul este ca un han. El nu este nici originea, nici destinația mea. Pe măsură ce percepția suflului devine mai fină, omul prezintă instanța care nu este fizicul său. Fulgere de luciditate îl fac să înțeleagă faptul că membrele, celulele, organele, nu sunt el. Vede ceea ce s-ar putea numi cele trei substrate ale personalității sale: corpul fizic, respirația și sufletul. Corpul este cochilia, anvelopa, respirația este legătura, puntea, sufletul este esența, sinele real, fundamentul.

Pe calea cunoașterii de sine rolul jucat de respirație este primordial, central. Pe un mal se află corpul, pe celălalt sufletul; pe plan fizic existența, este evident. Dar sunteți plini, îngrijorați și o nostalgie de nestins vă sugrumă, deoarece, de asemenea simțiți nevoia de a exista și mai ales în regatul sufletului. Nu veți reuși decât utilizând placa turnantă a suflului, a respirației, trecerea pranei. Ea vă va conduce spre ființă. Postându-vă la nivelul buricului, al suflului natural, veți putea să priviți în ambele direcții: una duce spre corp, cealaltă spre suflet. Nu există decât un singur drum, dar îl veți putea parcurge în ambele sensuri.

Iată de ce observația suflului este capitală. Ea vă oferă ocazia de a vă dirija spre esența voastră. Sper că am răspuns la această întrebare.

A șaptea întrebare: De ce spuneți că meditația, dhyana, este non-acțiune? Nu este și ea un act?

Răspuns: Priviți! Strâng pumnul. Este o inițiativă, un act voluntar. Pentru a deschide mâna, ce trebuie să fac? Nimic deosebit. Este suficient să nu mă mai străduiesc să țin palma închisă. Ea își va lua spontan poziția naturală. Deci nu putem spune că a deschide mâna este un act. Este o neintervenție a mentalului, o non-acțiune, sau dacă vreți, o absență a acțiunii. N-are importanță. Este același lucru și eu refuz să mai insist asupra termenilor. Vă rog să înțelegeți ce încerc să vă comunic și încercați să realizați sensul cuvintelor mele.

Numind meditația non-acțiune, vreau să subliniez că ea nu trebuie considerată ca o sarcină, pentru că nu este. Este starea voastră naturală care nu poate în nici un fel să fie

o constrângere sau o inițiativă cerebrală. Meditația devenită tenisune nu vă va aduce niciodată pacea interioară și nici nu vă va readuce la leagănul vostru, la puritatea originală.

Efortul, concentrarea, acțiunea, implică o agitație mentală. Ori, pentru a instaura seninătatea ce caracterizează identitatea voastră profundă, trebuie mai întâi să vă calmați. Punctul de sosire este apogeul a ceea ce exista la plecare. Dacă sunteți contractați la începutul meditației, să nu sperați să fiți pacificați la sfârșitul ei. Observați bărbații și femeile care merg să-și adore zeii în biserici sau în temple. Priviți oamenii care pretind că meditează. Sunt agitați, ocupați, au un program în cap. Dar ei emană un fel de efort, de concentrare. A dori să obții astfel plenitudinea inimii, dezvoltarea conștiinței, este într-adevăr o prostie.

Dacă doriți să vă regăsiți pacea sufletului, calmați-vă imediat. Țin să adaug acest lucru. Nu căutați adevărul. În orice căutare ego-ul deține partea cea mai mare. Numai el v-a ocupat esența. Pierdeți-vă, abandonați-vă eul. Încetați să mai credeți în personalitatea voastră. Nu vă mai identificați cu ceea ce este superficial, trecător, fals. Renunțați la a mai imita ceea ce vă imaginați că sunteți. Smulgeți masca pe care societatea v-a lipit-o de față. Atunci când mirajul ego-ului va fi spulberat, când eul va fi atins, veți zări ceea ce sunteți cu adevărat. Este o condiție absolută. Moartea eului permite sinelui, esenței, să se manifeste. Precum nașterea germenului coincide cu distrugerea seminței, lotusul sufletului nu își deschide petalele decât după ruperea găoacei, a eului. Rețineți aceasta și nu o uitați nicicând.

Pentru a fi ceea ce sunteți, trebuie să încetați a mai exista. Imortalitatea vi se va revela în schimbul morții derizoriului. Picătura de apă devine ocean când se pierde în el. Sunteți sufletul, dar căutându-l nu veți întâlni decât dorință. Aceasta impregnează și dictează totul în viața voastră. Aspirați în permanență să deveniți cineva, să căpătați ceva. Sunteți într-o alergare fără sfârșit. Nici unul dintre voi nu acceptă să stea liniștit. Nimeni nu se mulțumește cu ceea ce este și cu ceea ce are. Aceasta arată că sunteți roși de o nemulțumire ușoară dar permanentă și că sunteți urmăriți de o nostalgie a cărui obiect adevărat îl ignorați. Orice ați face, insatisfacția persistă. Setea abia potolită își face din nou drum spre voi, deoarece dorința este în sine, totdeauna, îndreptată spre ceea ce vă lipsește, ceea ce fuge de voi. Dorința este precum orizontul, care dă înapoi pe măsură ce avansați, pentru simplul motiv că nu există. Este o halucinație. În caz contrar l-ați putea atinge. El, orizontul, nu este nici real, nici ireal, este doar aparență, iluzie optică, vis sau efect al imaginației voastre. Este inutil să mergeți sau să alergați, nu-l veți atinge niciodată.

Falsul este opusul adevărului. Totuși lumea iluzorie, maya, nu este contrariul universului real, nu este decât valul său. Dorința nu este inversul esenței, al lui Atman, ci ceața care îl disimulează și îl sustrage vederii noastre. Suspinați după ceea ce nu sunteți și din această cauză deveniți orbi și nu vedeți ceea ce sunteți. Dorința a căzut precum o cortină groasă asupra sufletului și v-a lovit cu amnezie, a făcut din voi niște amnezici. Dorința de a fi altceva decât ceea ce suntem, ne împiedică să ne cunoaștem propria realitate. Dacă goana după iluzii s-ar opri doar și pentru un moment, ființa voastră profundă s-ar manifesta imediat, precum soarele a cărui splendoare radiază de îndată ce norii se spulberă. A face dorința să tacă, a înceta de a mai urmări o identitate de împrumut este ceea ce eu numesc meditație, dhyana.

Este; și ce minune trăiești atunci când descoperi ce ești cu adevărat! Nu-ți mai rămâne nimic de dorit, va simțiți copleșiți. Revelația sufletului este o îndeplinare totală, o mulțumire perfectă, deoarece nimic nu mai lipsește.

Gândul este o cârjă, un semn de ignoranță. Cunoașterea autentică este lipsită de reflectare, ea este viziunea directă. Raționarea nu vă conduce niciodată la real. Doar conștiința pură și tăcută, vidă de gânduri, permite accesul la Unul, Totalitatea. Cunoașterea nu este o performanță, un proces, ci o descoperire. Nu trebuie să o căpătați, ci trebuie să o revedeți, să o regăsiți, să o scoateți din uitare. Ea nu v-a lipsit niciodată, ea a fost totdeauna prezentă, precum un izvor astupat pe care trebuie să-l eliberați, să-l degajați.

Săpați în voi înșivă și apa vie va țâșni din profunzime. Cunoașterea originală care este natura voastră profundă, este ascunsă sub pietrele și nisipul gândurilor voastre. Eliberați-vă și lăsați fluviul strălucitor al conștiinței să curgă în voi. Nu vă adresați exteriorului pentru a ști ce anume sunteți. Priviți în voi, adică meditați. Atenția justă, adevărată, vigilența, luciditatea asiduă, vor evacua brumele, vor stinge gândurile. Curățați-vă mentalul și ceea ce veți ști atunci va fi cunoaștere. Veți afla adevărul în spatele ecranului pe care îl formează fumul întreținut de ideatie. Nu vă recomand nici un fel de retragere, ci vă recomand să instaurați în voi singurătatea. A schimba locul sau a vă izola nu vă ajută la nimic. Atitudinea voastră trebuie s-o modificați. Ceea ce vă înconjoară nu este cauza; punctul esențial rezidă în mentalul vostru.

Ermitul trăiește în mijlocul unei mulțimi dacă singurătatea nu domnește în el, căci lumea nu este ceva exterior, ea există în voi, în capul vostru. Nu aveți nici o șansă să scăpați de ea fugind. Nu mai căutați, nu vă mai mișcați. Demolați turnul Babel care vă umple craniul pentru a vă regăsi singurătatea prea fericită, puritatea voastră naturală.

Nu vă izolați. Evacuați dorințele din spiritul vostru și pacea divină se va revărsa asupra voastră. Veți înțelege dintr-o dată că mulțimea nu a existat niciodată, că lumea exterioară era o fantasmă. Totul era în voi. Creatorul și Creația sunt una și aceeași entitate. Această constatare minunată este fără îndoială ceea ce l-a făcut pe misticul Upanishadelor să exclame: *“Aham Brahmas mi – Sunt El, sunt Creatorul, sunt Dumnezeu!”*

Cenuși milenare s-au acumulat în spiritul vostru. Obiceiurile, tradițiile, credințele de tot felul ne-au invadat precum insectele, precum animalele și ierburile sălbatice ce colonizează o casă ruinată. Suntem îndopați cu idei concepute de alții. Elucubrațiile transmise din generație în generație în legătură cu adevărul și divinul, au devenit zidurile care ne ascund valul și care ne-au interzis până și amintirea conștiinței limpezi care există în noi.

Primul pas pe calea ce duce la cunoașterea de sine, constă în a șterge orice știință împrumutată. Nu este o cunoaștere, ci o îngrămădire de informații. Curățați-vă, purificați-vă straturile de praf ancestral de pe umerii voștri. Atunci când nici o dogmă, nici o tradiție, nu vă vor mai acoperi ochii, veți putea cu adevărat să vedeți. Când mulțimea compactă a ideilor va fi dispersată, spiritul vostru vid și pur va percepe adevărul. Diferența dintre a fi informat asupra realității și a cunoaște realitatea, este incomensurabilă.

Știința *“despre”* este o suprapunere la idei preconcepute. Cunoașterea Divinului deschide spațiul infinit al realizării în vid. Îndoctrinarea vă încarcerează. Descoperirea personală vă dă aripi. Iată de ce vorbesc de vid, de non-acțiune, de non-mental. Așa

precum omul care dorește să urce muntele lasă la poale greutatea sa, încercați să vă debarasați de povară și respingeți tot ceea ce ați gândit până atunci, înainte de a purcede la călătoria interioară. Acela dintre voi care va fi cel mai puțin încărcat, va urca cel mai sus.

Vârful este rezervat acelor care au găsit vidul ultim, în care ființa devine non-ființă. Culmea perfecțiunii este atinsă în adâncurile vacuității, iar muzica existenței se înalță din liniștea non-existenței, a non-ego-ului. Atunci veți ști că Nirvana înseamnă a realiza Divinul, a-l realiza pe Brahma.

Adevărul este de necunoscut și impenetrabil gândirii, care nu poate pătrunde decât lucrurile accesibile mentalului extravertit. În consecință, a face eforturi pentru a progresa spiritual este ceva absurd. Nimic nu leagă lumea cunoscutului, domeniul gândirii, de universul incognoscibilului. Este imposibil să mergi de la unul la celălalt. Degeaba veți gândi, veți reflecta și veți raționa. Niciodată nu veți reuși să ieșiți din circumvoluțiunile cerebrale. Rațiunea nu poate transcende ea însăși. Drumul său este circular. Cei care au atins vârful conștiinței au ajuns acolo printr-un mijloc. Mahavira, Lao-Tse, Buddha sau Christ, nu erau gânditori. Nimic din ceea ce au realizat ei nu a fost fructul unei reflecții. Ei nu au parcurs căile bătute ale învățământului religios. Ei au depășit orice directive. Necunoscutul, incognoscibilul, nu se deschide decât acelor care fac acest salt. Încercați să înțelegeți vă rog, căci și voi va trebui să faceți saltul. Pentru un moment vă aflați pe malul gândirii, al abordării mentale a oricărui lucru. Pentru a ști cine sunteți cu adevărat, trebuie să cădeți în mister, în incognoscibil, să părăsiți dintr-o dată zgomotul ideilor pentru a ajunge în imensitatea liniștii. A te gândi la saltul ce trebuie făcut nu vă va ajuta să vă mișcați nici măcar cu un milimetru.

Puteți să gândiți până la ultima suflare, nimic nu se va schimba. Încetați să mai gândiți, treziți-vă! Observați cercul reflecțiilor voastre, manejul lor interminabil. Priviți cu atenție ascuțită, neutră și insondabile ale vidului.

Din clipa în care veți părăsi peisajele cunoscute, veți simți barca voastră plutind senin pe oceanul incognoscibilului. Cum se descrie această fericire? Sunteți prea încordați pentru a vedea acest lucru. Sunteți orbiți de lacrimi și faptul că ele exprimă plăcerea sau durerea nu intră în discuție. Privirea trebuie să fie clară, vidă, inocentă, precum o oglindă, pentru a percepe unitatea care reprezintă Totul, Totalitatea.

Într-o zi cineva m-a întrebat cum să-L găsească pe Dumnezeu. I-am răspuns printr-o întrebare: *“Te-ai găsit pe tine însuși pentru a te putea gândi acum a-L căuta pe Dumnezeu?”*

Dorim cu toții să cunoaștem sublimul, dar ignorăm ce anume suntem noi înșine. Nimic nu este atât de aproape de noi, ca noi înșine și cu noi trebuie să începem.

Acela care nu știe cine este, nu trebuie să spera să cunoască ceva. Focul cunoașterii trebuie mai întâi să se aprindă în voi, acolo trebuie să răsară soarele. Obscuritatea interioară vă va interzice să mai vedeți ceva în altă parte. Fiți siguri de aceasta. Cunoașteți-vă pe voi înșivă! Nu visați la Dumnezeu!

Primele lumini care vor apare în voi vor crește progresiv. Cunoașterea de sine revelează prezența Succitanandei, a ființei, a conștiinței, a beatitudinii și în același timp absența vreunui eu. Eul vostru, ego-ul vostru, sunt niște ficțiuni, nu au substanță. Aceasta înseamnă a decoperi Divinul, a-L realiza pe Dumnezeu. Omul este un suflet învelit de ego, conștiința descoperită este Dumnezeu. Nu există altă cunoaștere. Unde credeți că veți putea să vă găsiți esența? În care direcție? Ascultați-mă! Încetați să mai

căutați în toate sensurile. Singura direcție bună nu este decât una și anume non-direcția, negarea tuturor direcțiilor. Ea vă conduce spre ceea ce nu ați părăsit niciodată și anume ceea ce simțiți, starea voastră naturală, ființa voastră originară.

Demersurile spiritului se îndreaptă spre exterior. Lumea este creația lor. Ele instaurează o distanță. Cel care urmează aceste direcții este separat, diferit de ele, astfel nu ar putea nici să le înțeleagă și nici să se miște printre ele. Omul se deplasează în aparență, dar el este ca un pietrificat, el se repetă și nu se maturizează niciodată. Atâta vreme cât nu s-a cantonat ferm în propriul său adevăr, este incapabil să se miște cu adevărat. Este precum o roată. Pentru ca circumferința să poată să se învârtă el trebuie să aibă un ax imuabil. Viața este tranzitorie și fluctuantă. Sufletul este stabil și permanent. El este direcția autentică, non-direcția, care nu se găsește nicăieri în altă parte decât în voi înșivă. Treziți-vă și vedeți! Cum să faceți?

Încetați să mai alergați, să mai căutați, să vă mai agitați. Opriți-vă și priviți! Acești doi termeni sunt cheia atitudinii religioase, ghidurile sadhanei, fundamentul practicii yoga. Opriți-vă și priviți! Poarta se va deschide în fața voastră și veți intra în palatul interior, în suflet. Toate celelalte căutări sunt sortite eșecului. Întreprinderile umane nu sunt oare, invariabil, sortite mormântului?

Cel care cunoaște adevărul scapă de naufragiul corpului. Ascultați-mă, vă chem! Opriți-vă și priviți! Încetați să mai doriți, să mai suspinați, să mai visați și observați-l pe cel care aleargă. Nu căutați! Contemplați-l pe cel care caută. El este esența, sinele. Toate drumurile se vor șterge. Nu vă mai rămâne decât non-direcția și non-distanța. Veți descoperi adevărul, cunoașterea supremă.

Un călugăr avea obiceiul să întrebe oamenii cu ce semănau înainte de naștere. Ați putea să răspundeți? Care este ființa voastră de origine și cum veți fi după moarte? Opriți-vă! Priviți și cunoașteți ceea ce era înaintea conceperii corpului vostru, ceea ce va fi după sfârșitul său, precum și ceea ce există în voi în acest moment precis. Nu vă cer mare lucru.

Opriți-vă! Întoarceți-vă! Priviți!

CAPITOLUL IV

OBSERVAȚI! NIMIC MAI MULT!

Nu este necesar să luptați contra voastră, ci să știți cine sunteți. Incoerențele, paradoxurile ce vă caracterizează se datoresc orbirii voastre. Cunoașterea de sine le va face să se topească precum zăpada la soare. Curiozitatea voastră, nerăbdarea voastră este de înțeles. Vă este sete de adevăr, suspinați după plenitudine și doriți cu ardoare să sondați misterele vieții. Să știți că ceea ce numiți voi viață, nu este deloc viață. Ar fi mult mai corect să vorbim de o lungă agonie.

Nașterea, venirea pe lume și întreținerea corpului în așteptarea decăderii sale, este ceva foarte îndepărtat de cerebrarea naturală a existenței. Diferența este tot atât de mare ca aceea care distinge putrefacția de imortalitate. Dezintegrarea fizică este un sfârșit inevitabil, în timp ce iluminarea, renașterea conștiinței, duc la infinit. Două lucruri se oferă celui care vrea să găsească ultimul, esența – și anume morala și religia.

De obicei morala este prezentată ca o etapă pregătitoare, condiția prealabilă, prima etapă a unei scări ale cărei stadii superioare sunt rezervate religiei. Se crede în mod curent că omul lipsit de morală nu are acces la spiritualitate. Eu nu împărtășesc deloc acest punct de vedere. Din propria-mi experiență am constatat că omul moral nu are necesarmente un spirit religios. Din contră, omul religios nu este niciodată imoral. Eticul nu duce la spiritualitate, nu este nici măcar prima piatră a acesteia. Din contră, spiritualitatea autentică este aceea care face cu adevărat omul drept și just. Pentru mine morala și religia sunt deci două căi distincte și chiar opuse.

Disciplinându-vă, supunându-vă dogmelor și conveniențelor locului și ale epocii, vă modelați comportamentul, îl adaptați. Atitudinile dvs. sociale, conștiința voastră morală, sunt rezultatul interacțiunii voastre cu mediul în care trăiți, ecoul relațiilor pe care le întrețineți cu ceilalți. Nu sunteți singuri pe Pământ, trăiți în grup și contactele cu ceilalți sunt frecvente și inevitabile. Relațiile vă țin loc de identitate și calitatea voastră este judecată în funcție de ele. Atitudinea voastră trebuie să fie conformă atitudinii cerute de colectivitate. Dar ce este această colectivitate și ce are ea de-a face cu personalitatea voastră simplă și naturală? Nimic! Societatea nu ar pierde nimic pierzându-vă. Puțina importanță pe care o aveți pentru ea, depinde de funcțiile pe care le îndepliniți. Voi nu conțați, doar relațiile pot avea vreo greutate. Nu prezentați nici un interes, doar personajul vostru public reține atenția.

Faptul că educația se limitează în a face din voi niște roțițe familiale și sociale bune, nu are deci nimic surprinzător. Pentru grupul căruia îi aparțineți, omul nu este nimic mai mult decât un mecanism. Această condiționare, această reglementare a vieții în comun a construit enormul mit al onorabilității, al bunelor moravuri și al virtuții.

Automat, personalitatea hărțuită de setea de divin se referă la condiționările pe care le suferă și-și imaginează că trebuie să se conformeze unui model de comportament. În toată lumea, s-a sfârșit prin a crede că a-b-c—ul spiritualității este conținut în principiile morale de gravitate, frugalitate, altruism, rușine față de sex, pocăință, ș.a.m.d. Negarea naturii ar fi o pepinieră de sfințenie. De la cetățeanul bun, la

omul milos și la martirul sfânt, drumul pare logic. Dați-mi voie să vă spun că este o minciună, o capcană, o mascaradă, o momeală; faptele sunt foarte elocvente.

Morala nu face omul nici virtuos, nici religios și în mod sigur nu îl face uman. Ea poate cel mult să facă din voi o ființă socialmente acceptabilă, dar a fi admis de către un grup nu înseamnă deloc că ați căpătat o profunzime reală. Figura atrăgătoare, limbajul rafinat, manierele plăcute nu vă transformă. Morala autentică – și ea există – este rezultatul unei purificări personale totale, al unei evacuări a tot ceea ce este căpătat. La ce sevește să vă lustruiți carapacea? A vă modifica suprafața în timp ce centrul rămâne identic este ceva inutil, ba chiar periculos. Veți plăti foarte scump și societatea de asemenea.

Condiționarea, regresiunea și refularea satisfac aparent lumea, dar individul este strivit, negat. El este clivat în două, opus lui însuși, în conflict permanent cu propriul său adevăr și aceasta fără nici un fel de șansă de a câștiga. Această executare a ființei umane în profitul a ceea ce este mai fals în societate, este pur și simplu violență.

Ca atare atitudinea voastră nu înseamnă nimic, ceea ce importă sunt pârghiile, motivațiile acțiunilor voastre, căci ele traduc starea voastră de spirit. A te lupta cu rezultatul fără să să urci până la cauză este semn de prostie. A afecta virtutea nu servește la nimic, nu încercați să faceți din ea o sadhana. Tăind ramurile copacului nu veți face decât să să-i stimulați creșterea. El nu își trage vitalitatea din ramuri, ci din baza care se află sub pământ, din rădăcină.

Pentru a opera o adevărată răsturnare în viața voastră, întorceți-vă deci la rădăcinile voastre, la ființa interioară. Comportamentul vostru se va schimba în consecință și nu invers. Corectarea în exclusivitate a comportării voastre sociale, a modului cum funcționați pe plan social nu este decât o represiune, nici o mutație nu este posibilă în acest mod.

Ce este represiunea? Discreditarea asuncată asupra sentimentelor spontane, interzicerea de a te exprima liber, obligația de a aborda o față care nu este a voastră. Sentimentele reprimite unde se duc? Dispar? Deloc! Ele își urmează cursa în voi. Pe planuri mai secrete, mai subterane, mai oculte. Se refugiază departe de conștiința voastră morală și continuă să prolifereze și să se întindă. Un război cumplit se angajează între străfundurile subconștientului vostru și spiritul vostru rațional. Această conflagrație obscură vă minează, vă epuizează energia și conduce la boală psihică. Nebunia este prețul pe care-l plătește o civilizație fondată pe ipocrizie, impostură, morală caricaturală. Psihoza însoțește ca o epidemie expansiunea civilizației. Nu e departe vremea când lumea va deveni un azil de alienați. Cele două mari războaie mondiale ale erei moderne sunt revelatoare. Al treilea război va însemna fără îndoială sfârșitul acestei frumoase planete. Exploziile care se produc în viața particulară, cum ar fi violențele de tot felul – sinuciderea, crima, violul – și înfruntările sângeroase care ridică grupurile de oameni unii contra altora, sau le deșiră din interior, sunt rezultatul represiunii.

Ființa umană este definitiv incapabilă să ducă o viață cu adevărat morală, adică naturală, din cauza constrângerilor. Într-o zi sau alta ea sucumbă tentației, minciuna devine prea teribilă pentru a o mai putea asuma. Ipocrizia conștientă este totuși cel mai puțin rea dintre soluțiile care vi se oferă. Ea vă debarasează de conflictul intern. Este suficient să mimezi, să joci comedia. Societatea este satisfăcută și veți fi salvat un minimum de sinceritate personală.

Duplicitatea, iezuismul, sunt produsul flasei morale, al virtuții impuse din exterior. Viața în comun așa cum se manifestă ea în ziua de azi, adică refuzul masiv al realității conduce la două lucruri: reprimarea spontaneității voastre și o simulare a trăsăturilor sancționate de ordinea stabilită. Primul proces duce la nebunie. Cel de-al doilea, adică simularea trăsăturilor impuse de societate face din voi un fariseu, un Tartuffe. Ambele sunt niște calamități. Nici una nici cealaltă din aceste formule detestabile nu sunt demne de voi. Există o a treia, pe care societatea nu o recomandă și anume aceea ce a vă comporta ca o brută, ca o ființă bestială. Dacă această variantă nu vă tentează, vă rămâne alegerea între nebunie și ipocrizie.

Omul cade în sălbăticie atunci când se abandonează instinctelor sale inconștiente, refuzând să mai lupte. El încearcă în mod disperat să regăsească un fel de coerență, o stare naturală, de exemplu drogându-se sau îmbătându-se, bând alcool. Dar căutând să distrugă luciditatea care l-a îndepărtat de animalitate el se sinucide, căci omul nu poate să refuze ceea ce este el în mod profund, o ființă conștientă. Faptul că omul devine un animal denaturat atunci când se intoxică, arată clar că luciditatea, conștiința, nu face parte din regnul materiei, ea este divină, este o facultate a sufletului, o virtualitate pe care omul nu o poate eluda, de care este imposibil să fugă și pe care trebuie s-o cultive. Eliberarea depinde de dezvoltarea sa totală, nimic altceva nu va reuși să-l scape de infernul pe care-l traversează.

Nu sunteți condamnați la o ființă bolnavă mental, la un impostor sau un animal. O altă cale vă este oferită, aceea a religiei autentice, a inteligenței luminoase, a intuiției.

La opusul decadenței, al refulării sau al comediei sociale, ea vă conduce spre o viață reală, spre cunoaștere. Ea generează un comportament în sfârșit uman și suprimă barbaria omului orbit de Ego. Ea nu reprimă și nu refulează nimic. Ea vă sfârâmă lanțurile. Obiectivul său nu este de a vă adapta altora, ci de a vă ajuta să renașteți la adevărata voastră identitate. În loc să facă din voi niște travestiți, ea vă revelează esența voastră divină. Relațiile voastre sociale nu o preocupă. Aceste relații se transformă pe măsură ce inima voastră profundă își va regăsi tronul. Morala este o convenție, spiritualitatea este individuală. Morala este o atitudine, religia este o realitate interioară. Etica este o amenajare periferică, spiritualitatea emană din suflet.

Bunele maniere nu sunt capabile să facă omul moral. Cum i-ar putea permite ele accesul la propria-i esență? Morala începe prin a încorseta omul, în timp ce religia începe prin cunoașterea de sine. În această lume multiplele aspecte ale răului produs de om sar în ochi. Ce anume face întreprinderile umane atât de malefice? Chiar omul de bună credință constată că gândurile și actele sale sunt desfigurate de pasiuni neașteptate. Fiți atenți și constatați voi înșivă. Nu acceptați nici o explicație gata făcută. Contemplarea de sine, meditația, vor mobiliza energia care vă va ajuta să cunoașteți și să depășiți Diavolul. Observația constantă, neutră, pătrunzătoare, a propriei voastre identități este o sadhană, o disciplină spirituală, căci ea vă permite să găsiți și să eliminați răul din voi. Progresiv, goana pentru prinderea eului va lumina colțurile cele mai sumbre ale personalității voastre și vă va priva astfel comportamentele voastre aberante de forța lor motrice. Țineți bine minte că privirea interioară liniștită și calmă vă va aduce dintr-o dată revelarea și eliberarea. Cunoașterea eliberează. Ea vă transformă viața în întregime. Dezgropând rădăcinile veți vedea în ce constau ele și expunerea lor la lumina zilei va sfârși prin a le distruge. Pulsațiile oarbe nu rezistă la razele conștiinței, acel "*cunoaște-te pe tine însuți*" al înțelepților din toate timpurile indică acest lucru fără

nici un fel de dubiu. Cunoașterea de sine este singura virtute. Ignoranța de sine este singurul păcat.

Conștiința este singura morală care poate exista, iar imoralitatea este opera inconștientului. Acesta își exercită puterea nocivă prin intermediul bestiei, al ipocriziei și al alienării mentale, al intoxicațiilor și sfârșește prin a învinge ceea ce mai rămâne inteligent în voi. Inconștientul vă face anxios și posesiv, agresiv și obscen, el vă împinge să inventați și să folosiți mijloace care favorizează deriva spre bestialitate. Singura vindecare posibilă constă în a restaura conștiința, care este apanajul omului. Cultivați-vă luciditatea, privirea interioară și observația detașată de tot ceea ce vă mișcă mentalul. Gradat, furtunile emoționale, exigențele egoiste, nervii și disperarea vă vor părăsi. Aceste rele nu pot afecta decât omul adormit, abrutizat, insensibil, omul inconștient. Să știți că niciodată, nimeni nu a făcut răul în cunoștință de cauză. Toate păcatele sunt variante ale unui singur flagel: atașamentul de ego.

Acesta este o falsă identitate. O iluzie. Cunoașterea de sine îl va zdrobi, îl va face să piară ca un balon de săpun.

V-am explicat ce trebuie să faceți. Stați liniștiți, instalați astfel încât corpul vostru să cântărească cât mai puțin posibil și să înceteze să vă mai preocupe. Observați ceea ce vă traversează spiritul ca și cum ați privi valurile care se rostogolesc pe plajă.

Krishnamurti numea această stare conștiință *“neutră”* sau *“imposibilă”*. Fiți complet detașați de ceea ce descoperiți în voi. Ce înseamnă a fi detașat? Detașarea este neutralitate, absența identificării, a judecării, a alegerii, a comparației, a intervenției. Nimic nu este decretat bun sau rău la plecare, considerat ca vicios sau virtuos, lăudabil sau condamnat. Observați, nimic mai mult. Mulțumiți-vă să priviți, să vedeți, ca și când ați fi spectatorul unei piese de teatru. De îndată ce adoptați o atitudine, de îndată ce judecați, nu mai observați, ci gândiți! Înțelegeți bine distincția dintre gândire și observație. Gândirea este o mișcare a intelectului spre ceea ce este cunoscut, deja conștient. Observația este intelectul care se îndreaptă spre subconștient și îl pătrunde.

Gândirea este dualistă, ea acționează prin perechi de opuși, ea nu poate, de exemplu, să conceapă un bine decât raportat la rău. Ea divizează, separă, apreciază și introduce o reprimare subtilă care închide ușile inconștientului și interzice accesul la misterele sale. Necunoscutul își dezvăluie secretele nu gândirii, ci observației. Într-adevăr, atunci când nici o interdicție nu le mai este opusă, pulsațiile și experiențele trăite, uitate, țâșnesc spontan în goliciunea lor fără fard. Este un moment de teroare intensă; înfruntându-și fața ascunsă, fără umbră, realitatea pe care ar cuceri-o masca cotidiană, omul este prins de panică. I-ar place să-și închidă ochii și să-și îngroape cât mai curând posibil lumea mișcătoare zărită în străfundurile sale. Trebuie un curaj ieșit din comun pentru a traversa această încercare majoră, este un calvar, o mare suferință care purifică. Acela sau aceea care rămâne calm și hotărât în lupta cu această încercare, devine un maestru al conștiinței și vede în sfârșit minunile desfășurându-se în fața lui. El își cufundă privirea în sursa abisală a pasiunilor, el are acces la inima inconștientului. Aceasta îi conferă o libertate supranaturală.

Drumul începe prin meditație, continuă prin observație și conduce la cunoaștere și libertate. Ajunge la cunoaștere și se termină prin libertate. Aș vrea să vă ajut să parcurgeți acest drum, care este acela al practicii yoga, al religiei autentice. Vreau să cunoașteți această alchimie, această răsturnare a comportamentului vostru prin transfigurare interioară. Veți înțelege atunci că etica este o consecință, că ea nu va fi

niciodată un început. Lăsați-vă deci preocupările morale, îndepărtați-vă scrupulele, consacrați-vă mai curând sadhanei spirituale, meditației. Virtuțile vor înflori în voi, ca tot atâtea urme lăsate de trecerea unei calești. Străduiți-vă să vedeți adevărul. Focul cunoașterii vă va consuma iluziile, slăbiciunile și viciile. Cucerirea inconștientului de către conștient este singura revoluție adevărată, singurul progres demn de acest nume pe care îl poate spera umanitatea.

Nimic altceva nu va putea să creeze vreodată un om nou, o ființă umană conștientă de propria sa natură divină și prin aceasta o ființă morală în mod sincer și spontan. Calitatea sa profundă nu va fi ceva ce se va deduce din actele sale, din comportamentul său. Plenitudinea sa interioară va străluci ca un astru, toate actele sale vor iradia mulțumirea care îl locuiește, umanitatea care îi este proprie. O astfel de ființă este realmente un imn divin, o persoană integrată, lipsită de sfâșieri interioare și de duplicitate.

Muzica celestă care se înalță din acela care a depășit dualitatea și conflictele, nu aparține nici timpului și nici spațiului. Este o simfonie eternă care cântă în noi atunci când se instalează pacea profundă, puritatea, inocența, libertatea. În ritmul acestei melodii fericite intrăm în rezonanță cu infinitul, cu ceea ce se numește Dumnezeu.

CAPITOLUL V

VEGHEAȚI!

Prima întrebare: Etica este rea?

Răspuns: Nu! Evident, nu este rău să fii moral. Dar a-ți imagina că ești, este ceva periculos. Deoarece aceasta creează un obstacol în fața calităților autentice. Bunele moravuri atunci când sunt convenționale, nu au alt scop decât a feri ego-ul prin intermediul ipocriziei și aceasta este ceva extrem de negativ. Vă mențineți egoismul afectând contrariul. Priviți deci pe înțelepți, pe asceți, pe sfinți. Nu observați comedia pe care o joacă? Aparențele sunt înșelătoare și ceea ce este etalat la lumina zilei, acoperă un adevăr intim care se situează exact la opusul lor. Florile artificiale ascund spini foarte reali. Coliziunea permanentă între atitudinea socială și adevărul interior, divizează omul, îi dezintegrează personalitatea și sapă o prăpastie din ce în ce mai adâncă care devine de netrecut. Armonia este imposibilă și din acel moment, bucuria, care în ochii mei exprimă viața autentic morală, este fructul înțelepciunii, al dreptății și al bunătății reale. Parfumul pe care îl exală ființa perfectă este adevărata salvare a vieții. Găsiți armonia, nu mai întrețineți conflictele în voi. Vă rog nu ascultați ceea ce vă spun, trăiți ceea ce vă învăț. Veți fi stupefiați aflând că v-ați distrus existența, că barbaria este propria voastră invenție și că sunteți excluși de la o sărbătoare superbă și neîntreruptă. Meditați! Modul de viață just se va instala de la sine, precum mugurii se deschid la întoarcerea primăverii. A încerca să te conformezi perceptelor morale, nu servește la nimic. Nu veți recolta nici pace, nici armonie și nici frumusețe și dacă spiritul vostru nu este perfect, nu veți face decât să vă tulburați anturajul, să agravați tensiunea care bânuie în jurul vostru. Inima care debordează de muzică trezește ecouri melodioase peste tot. Sufletul frumos atenuează urâtenia din jurul său. Nu aceasta este moralitatea?

A doua întrebare: Morala ar fi convenție socială. Deci pentru individ ea nu prezintă nici o utilitate?

Răspuns: Pentru societate morala publică este pur practică, este un instrument. Pentru individ – și atunci când emană din inima sa – etica nu este un mijloc, ci o bucurie. Ordinea stabilită se mulțumește cu simulacre ale virtuții. Pentru individ aceasta nu înseamnă mare lucru. Este foarte clar că oricine trebuie să poată să-și dea seama de acest lucru. Anturajului nu îi pasă decât de personajul vostru exterior. Realitatea voastră nu îl preocupă. Pentru voi, din contră, ceea ce afișați nu este decât un costum. Știți bine că voi existați sub aceste straturi și că felul în care vă purtați nu are sens decât la acest nivel. Grupurile menținute prin convenții morale elaborează o civilizație. Acelea pe care le hrănește o plenitudine vie fondează o cultură. Rețineți această distincție. Civilizația este cel mult utilă, doar cultura aduce bucurie și armonie.

Omul este de multă vreme pivot de cultură, dar el este civilizat. Comportamentul său este mai mult sau mai puțin suportabil. Este o problemă de coexistență fizică de circulație a corpurilor. Cultura reflectă sufletul, puritatea interioară a oamenilor.

A treia întrebare: Religia nu este un fenomen social? Ea este total individuală?

Răspuns: Religia este absolut personală. Societatea nu are suflet precum individul, nu are centru conștient. Ea este produsul relațiilor noastre. Religia autentică nu are nimic de-a face cu contactele pe care le întrețineți cu altul. Ea este esența voastră. Ea exprimă descoperirea naturii voastre reale. Dharma, religia, este cunoașterea de sine. Cum aceasta nu este în nici un caz o problemă publică, sadhana voastră, punerea în practică a religiei scapă oricărui fenomen de grup. Invers, experiența spirituală luminează anturajul vostru. Un iluminat propagă lumina care este în el și în acest sens îl afectează pe semenul său. Sufletul este strict individual, dar comportamentul este social.

Sadhana nu poate fi colectivă. Nu vă veți înțelege identitatea reală decât în singurătatea cea mai totală. *“Este – spunea Plotin – zborul a tot ceea ce este singur”*.

Este exact. În această călătorie nu puteți avea tovarăș. Dar bucuria zborului este atât de mare, încât ea poate să emoționeze și alte persoane. Ceea ce descoperiți în regatul interior se răspândește precum parfumul unei flori purtat de vânt.

A patra întrebare: Ați spus că viața – așa cum o înțelegem noi – nu este o viață, ci o lentă agonie. Ce înseamnă acest lucru?

Răspuns: Oare viața se poate sfârși în moarte? Oare cum ar putea viața să se termine în mormânt? Este imposibil. Moartea nu taie firul existenței voastre. Este doar punctul final al formării unui corp. Nu decedați atunci când vă dați ultima suflare. Moartea lucrează încă de la venirea voastră pe lume. Corpul vostru se descompune în fiecare moment. Atunci când acest proces își atinge punctul final, vorbiți despre moarte. Dar el nu este de fapt ultimul stadiu al procesului care a început încă de la concepția voastră. De aceea, nimic nu este mai sigur decât descompunerea organică. Ea este inevitabilă, deoarece face parte dintr-o evoluție care se desfășoară în timp și în spațiu. A te naște este sinonim cu a muri. Aceste două verbe nu servesc decât la a distinge începutul și sfârșitul aceluiași proces. Altfel spus, ceea ce voi numiți *“a trăi”* este de fapt o moarte lentă. Deoarece se obișnuiește cu degradarea organismului cu care se identifică și pe de altă parte, ignoră totul despre existență, omul crede că trăiește, în timp ce, de fapt, nu face decât să se îngreuneze.

Toate activitățile sale, toate proiectele sale, se rezumă într-un fel de autoapărare, de exorcism, de negație a ineluctabilului. El aderă la o insituitie religioasă sau la alta din același motiv. Puțini oameni refuză consolarea bisericii atunci când moartea își începe numărătoarea inversă. Ce altceva ar putea fi decât o distrugere personală? Asigurarea ultimă.

Spiritualitatea reală nu reflectă teama de moarte, ci dovedește experiența vieții. Încercați să înțelegeți că toată știința voastră aparține în exclusivitate de ceva ce este mort. Această cunoaștere revelează imortalitatea. Corpul este tranzitoriu. El se dezintegrează din clipă în clipă. Observați-l!

Conștientizând pe deplin precaritatea acestui vehicol, veți observa că nu sunteți el. A cunoaște ceea ce nu este corpul, a-ți regăsi sufletul, reinstaurează viața reală. Căci sufletul nu s-a născut niciodată și deci nu va muri niciodată.

Adevărul exista înaintea nașterii corpului vostru. El va exista și după distrugerea sa. Aceasta înseamnă viață. Ea nu este un interval de timp care se scurge între leagăn și cimitir. Din contra, nașterile și decesele sunt incidente pe parcursul său.

În timpul meditației, atunci când spiritul este calm și vid de gânduri, ceva poate fi sesizat, ceva ce este foarte diferit de corp. Nu este accesibil atunci când mentalul vostru este instabil. Așa după cum fundul unui lac nu este vizibil atunci când suprafața sa este parcursă de valuri. Gândurile care vă mișcă spiritul precum tot atâtea valuri, vă ascund adevărul și vă fac să luați suprafața drept tot. Fenomenele vă par reale și credeți că sunteți corpul vostru. Această identificare a organismului vă orbește în asemenea măsură, încât considerați drept viață ceea ce nu este de fapt decât o progresie către moarte. Nu v-ați înșela mai mult dacă ați crede că, construcția casei voastre este nașterea voastră și că demolarea ei ar reprezenta sfârșitul vostru.

Ignoranța este risipită prin pacificarea spiritului. Iluzia creată de mentalul înfierbântat se evaporă sub efectul liniștii. Marea calmă și imobilă revelează ceea ce ascundeau valurile. Pentru prima dată se arată oaspetele corpului. Dintr-o dată vedeți că moartea nu este decât abandonarea unei haine uzate și îmbrăcarea unui veșmânt nou. Doar bărbatul sau femeia care au înțeles acest lucru sunt cu adevărat vii. Toți aceia care își imaginează că sunt organismul lor fizic, nu sunt încă decât niște umbre în noapte. Ei visează înnecați într-un somn greu, comatos. Au fost totdeauna morți, viața lor nici măcar nu a început.

Dacă nu se trezește, ființa umană nu va ști niciodată că nu este corpul ei și ea va continua să-și ignore identitatea reală, esența, viața. Planeta este populată de somnambuli și cea mai mare parte a oamenilor își dau sufletul înainte de a se fi născut cu adevărat, epuizați de o luptă inutilă contra mortii, orbi la lumina invincibilă care este adevăratul lor eu.

A șasea întrebare: Din câte spuneți, sunt deja mort. Ce să fac pentru a fi viu?

Răspuns: Admiteți că sunteți morți. Doar adăugând credința cuvintelor mele nu servește la nimic. Uitați tot ceea ce ați învățat de la mine sau de la alții și deschideți ochii. Priviți voi înșivă, direct. Această viziune va fi suficientă pentru a vă conduce la viață și nu vă veți mai gândi să întrebați: *“cum să fac să fiu viu?”* Acela care înțelege că este mort, că nu a existat niciodată și că personalitatea sa este o momeală, va putea să întrevadă ceea ce este viu. Dar pentru asta trebuie să-și liniștească spiritul.

Viziunea – dharshan – nu este posibilă decât dacă mentalul este calm, vid, lipsit de dorințe. Până în prezent nu ați fost decât un carusel de gânduri, nu ați distins nimic, nu ați trăit nici o viziune. A-mi aproba cuvintele este tot un gând, o reflectare. Nici un gând, nici acesta și nici celălalt, nu vă va ajuta în nici un fel. Activitatea intelectuală este neputincioasă în descoperirea adevărului, deoarece tot ceea ce puteți concepe este împrumutat. Gândurile voastre vin, fără excepție, de la alții și vă țin departe de real. Nu ați remarcat niciodată că un gând nu vă aparține? Ați îngrămădit o cantitate mare de lucruri inutile; încetați să vă mai agățați de ele, nu au nici o valoare, nu au nici măcar consistența unui castel de nisip.

Nu vreau să vă hrănesc intelectul, refuz să vă îndop cu informații. Nu caut să vă fac să reflectați ca să vă determin să vă treziți, să vă deschideți ochii. Nu mai gândiți,

priviți! Atunci veți descoperi adevărul, adevărata bogăție care este etern a voastră. Nu veți ști niciodată cum misterul este dezvăluit prin viziunea directă, fără gânduri, dacă nu faceți voi înșivă această experiență. Rețineți că nimic prețios nu v-a fost niciodată dat, ceea ce vi se dă nu are nici o valoare.

Obiectele materiale trec din mână în mână, dar nu și experiența vie. Nici Mahavira, nici Buddha, nici Krishna și nici Christ nu pot să vă facă să trăiți ceea ce au trăit ei. Dacă vă agățați de ideile dvs. și le luați drept adevăr, nu veți avea niciodată acces la adevăr. Omul este liber atunci când conștientizează realul, dar nu prin referință la un alt om.

A învăța Bhagavad Gita, Coranul sau Biblia pe dinafară, nu vă va îmbogăți cu nimic, din contra, aceasta vă va înăbuși facultatea de a ști cine sunteți. Nu veți mai putea să vedeți niciodată adevărul în față. Scrierile sfinte se interpun totdeauna ca un nor de praf, ca o ceață. Trebuie să goniți tot ceea ce se înalță între voi și real. Pentru a realiza acest real, pentru a-l înțelege, gândul este rău venit, inoportun. Smulgeți tot ceea ce vă înlănțuie; atunci vă veți deschide și adevărul va putea să vă pătrundă și să vă transforme. Vă rog calmați-vă și observați. Deschideți ușa și priviți. Aceasta este tot ce vă pot spune.

A șaptea întrebare: Deci este inutil să mai studiem shastras?

Răspuns: Cu ce scop studiați shastras-urile sau alte scrieri sfinte? Dacă o faceți pentru a cunoaște adevărul, vă pierdeți timpul. Vă veți dezvolta memoria, atâta tot. A învăța este ceva foarte diferit de a cunoaște. Acumulând referințe despre Dumnezeu, despre adevăr și despre suflet, devenind abili în a furniza răspunsuri gata făcute, veți semăna din ce în ce mai mult cu un robot. Adevărul nu se află în nici o carte. El este în voi, el este voi. Învățăturile cele mai frumoase rămân literă moartă pentru acel care nu a găsit lumina în el însuși. Cunoașterea livrescă este chiar toxică pentru ignorant. Shastras-urile nu au sens și nu sunt fecunde decât dacă abordați mai întâi realitatea din voi înșivă. Văd bine ceea ce faceți: studiați și vă delectați cu ceea ce găsiți în cărți, fără a face nici cel mai mic efort în direcția cea bună. Dar cât este de falsă și găunoasă această satisfacție! Ajung să cred că nu doriți să cunoașteți adevărul, ci să treceți drept înțelepți. Cel care aspiră sincer la Divin nu se mulțumește niciodată cu cuvinte. Setea voastră este oare potolită de cuvântul “apă”? Și dacă a pronunța cuvântul “apă” v-ar fi de ajuns, aceasta înseamnă desigur că nu v-a fost deloc sete. Singurul lucru pe care shastras-urile vi-l pot oferi, este convingerea că nu veți găsi adevărul în paginile lor. În aceasta rezidă marea lor utilitate. Cuvântul care vă face să-i înțelegeți propria sa inadecvare este demn de a fi auzit și doar shastras-urile care vă vor lăsa flămânzi, care vă vor face conștienți de ignoranța voastră merită să fie cunoscute.

Și eu vorbesc. De altfel așa s-au construit și s-au realizat și shastras-urile. Dar eforturile mele vor rămâne sterile dacă vă cramponați de discursurile mele. Vă puteți umple capul peste măsură de frazele pronunțate de mine, dar nu veți înainta nici un milimetru. Ele vă vor consolida închisoarea mentală în care continuați să vă învățați.

Omul este închis într-o închisoare pe care și-a construit-o cu propriile sale mâini și pe care și-o întărește în fiecare zi. Dacă vreți cu adevărat să cunoașteți adevărul, dărâmați zidurile de cuvinte care delimitează lumea voastră strâmtă și ardeți pedestalul

pe care v-ați înălțat informațiile. Cunoașterea se va naște din cenușă și o veți contempla cu o conștiință liberă. Ea este prezentă, făceți-i loc.

Aruncați cuvintele afară și ea va intra.

A opta întrebare: Ființa umană se poate cuceri prin reprimare, prin lupta ei însăși?

Răspuns: Ce înseamnă a reprima, a lupta contra ta? Oare nu cumva a te diviza interior? În această luptă contra sa însuși, omul se agresează și se apără simultan. El este în același timp aliatul și dușmanul și furnizează energii ambelor câmpuri de bătlie. Victoria este imposibilă, de aici nu va rezulta decât epuizare și slăbiciune.

Incitați-vă mâinile să se bată reciproc și veți vedea ce vreau să spun. Este o prostie. Nu luptați contra voastră înșivă. Descoperiți cine sunteți. Contradicțiile care vă torturează, certurile interioare care vă minează, vin din ignoranță și vor dispărea odată cu nașterea cunoașterii de sine, ca o brumă matinală dispersată de razele soarelui abia răsărit. Victoria asupra ta însuși nu este miza unei bătliei, ci fructul unei cunoașteri. Contra cui vreți să luptați? Nu există nici un altul în voi, doar orbire, obscuritate. Cum să puneți sfârșit acestei stări? Introducând conștiința. Scoțând lumina de sub oboroc.

Ignoranța nu înseamnă nimic în sine, este doar lipsă de conștiință, de cunoaștere. Pornind război contra ei, vă rătăciți încă de la început. Muriți luptând contra vântului. Această idee marțială de ostilitate contra ta însuși, este un ecou la ceea ce se întâmplă în lumea exterioară. Ea vă reflectă violența periferică transpusă în agresivitate intimă. Ce nebunie! În lumea care vă înconjoară nimic nu a fost niciodată cucerit prin forță brutală. “*A învinge*” nu înseamnă același lucru cu “*a cuceri*”. În universul interior chiar violența este neputincioasă în distrugerea dușmanului, deoarece nu există dușman. Cucerirea de sine este imposibilă în disensiune. Ea decurge din cunoaștere. În consecință vă rog nu luptați, ci străduiți-vă să vedeți, să conștientizați. Singurul vostru principiu să fie “*cunoaște-te pe tine însuși*”, află cine ești, nimic să nu mai fie ascuns în voi, nici cel mai mic colț să nu mai rămână obscur. Explorați în adâncime locuința voastră interioară. Această descoperire va fi o adevărată cucerire de sine. Când anumite părți ale unei case sunt închise multă vreme și rămân nelocuite, ele sunt colonizate de o faună și o floră distrugătoare. Sunteți o asemenea locuință, a cărei camere – al căror număr l-ați uitat – sunt numeroase. În ele se ascund dușmanii voștri.

A noua întrebare: Spuneți că reprimarea pasiunilor este periculoasă. Vreți să spuneți prin aceasta că trebuie să te supui lor?

Răspuns: Eu nu predic nimic, nici reprimarea, nici acceptarea. Vă cer doar să înțelegeți ce sunt aceste atitudini. Ele sunt – atât una, cât și cealaltă – efectul ignoranței și sunt la fel de nocive. Represiunea este riposta dată complacerii și invers. Este același lucru așezat altfel.

Mi s-a vorbit de un călugăr care întorcea capul atunci când vedea bani. Era foarte diferit de omul a cărui ochi strălucesc de dorință în aceleași împrejurări? Nu încercați să fugiți de aviditate. Ea vă va urmări neâncetat sub o altă formă. Sub noul său aspect va fi tot atât de virulentă ca și mai înainte și mult mai sigură, deoarece nu o veți mai identifica; pe acest plan nu ați câștigat nimic. Din contră, situația se va agrava, deoarece

din acel moment veți fi întristați de o iluzie în plus. Aceea de a fi un bărbat sau o femeie eliberată de aviditate.

Încercând să goniți un rău veți cultiva alte două. Vreau să cunoașteți mânia, lubricitatea, dar nu pentru a le combate sau a vă lăsa pradă lor. Vă cer să fiți atenți, să observați aceste emoții cu o atenție totală, pentru a vă familiariza cu demersurile lor, cu deghizările lor, cu forța lor, cu șiretenia lor.

Știați că mânia se stinge în momentul în care o priviți? Aveți obiceiul să o refulați, dar și mai rar o lăsați să izbucnească. Orice vi s-ar întâmpla, nu priviți, iar lucrurile vin și pleacă din voi fără știrea voastră. În această ignoranță rezidă toată nefericirea voastră, iar violența, ca și slăbuciunea vă orbesc din ce în ce mai mult. Vă propun o a treia soluție, singura care este cu adevărat eficientă. Ea constă în a vă descoperi și a vă obseva tendințele fără să interveniți nici într-un sens, nici în celălalt. Nu le justificați, nu le condamnați, nu le aduceți laude. Sub farul constant al lucidității voastre ele vor păli, apoi se vor șterge. Ele nu suportă privirea francă, ele nu trăiesc și nu supraviețuiesc decât sub acoperișul iluziilor. Ele se hrănesc din neatenția voastră, din inconștiența voastră. Sub focurile conștiinței ele se sting și dispar.

Părerea oamenilor trebuie să fie cea mai mică din grijile voastre. Singurul lucru care contează este modul în care vă percepeți voi înșivă. Vă creați o imagine despre persoana voastră, în funcție de judecățile emise de anturajul vostru și uitați că puteți avea o viziune directă a ceea ce sunteți. Este singurul mod de a privi în mod direct. Vă creați un personaj, circulați mascați pentru a-i înșela pe ceilalți și apoi vă înclinați în fața a ceea ce gândesc ei despre voi. Această comedie care se perpetuează din viață în viață este unul din obstacolele majore pe calea cunoașterii de sine. Trebuie încetată această impostură încă de la începutul călătoriei voastre interioare și vă veți vedea așa cum sunteți, într-o totală goliciune. Altfel să nu sperați să puteți avansa spre realizarea voastră adevărată. Nu vă veți putea apropia de adevăr atâta vreme cât veți păstra idei greșite despre voi înșivă, atâta vreme cât veți persista să credeți că personajul vostru social este eul vostru definitiv. Ego-ul vostru, identitatea voastră imaginară pe care ați adoptat-o trebuie să fie desființată înainte de a putea deschide ușa Divinului, a Puternicului și a Adevărului, cu alte cuvinte a Eu-lui vostru real. Imensa înșelătorie la care consimțiți vă interzice viața. Treziți-vă! Ridicați-vă! Încetați să mai dormiți!

Știti bine că jucați un rol. De ce să nu mărturisiți că cel care există în adâncul inimii voastre, nu seamănă deloc cu fantezistul care se produce pe scena familială și socială? Aceste minciuni oare nu vă tulbură?

Dacă vi se întâmplă să fiți copleșit de ele, puteți să părăsiți teatrul și atunci veți fi capabili să găsiți pământul ferm sub picioarele voastre, cerul albastru deasupra capului. Veți putea deveni ceea ce nu ați încetat niciodată să fiți. Puneți-vă următoarea întrebare: *“Sunt cu adevărat ceea ce cred că sunt?”* Lăsați această întrebare să rezoneze mult timp în voi, să progreseze din treaptă în treaptă, din strat în strat, până în adâncul inimii voastre și să lumineze colțurile cele mai secrete, pentru ca nici o iluzie să nu mai poată subzista. Această introspecție fără milă și fără duritate, vă va procura o senzație de prospețime, o viziune atât de nouă, încât veți avea impresia că sunteți scoși dintr-o letargie. Veți vedea clar că toate castelele voastre erau făcute din nisip, iar corăbiile voastre din hârtie. Toate elementele vieții voastre vi se vor părea ireale, le veți contempla cu mirare ca și când ați privi un film. Într-adevăr nu era viața voastră, ci o melodramă în care ați acceptat să jucați până în acest moment rolul determinat de

educație, de condiționări, de tradiții, proprii grupului în care sunteți născut. Omul nu este încă uman. Este o sperietoare, un amalgam fără rădăcini și fără sevă, o poveste de adormit copii. Vă văd pierduți ca într-o poveste, orbi, surzi, intoxicați. Puteți ieși din acest vis. Este marea diferență dintre somn și moarte. Oricare ar fi întinderea ignoranței voastre, puteți să vă treziți. Iluziile voastre vor zbura în bucăți atunci când vă veți vedea în sfârșit față în față cu voi înșivă, când veți cunoaște groaza ființei care s-a crezut totdeauna frumoasă și care se descoperă hidoasă în oglindă. Veți fi supuși probei confruntării cu eul într-o oglindă care nu este materială, oglinda conștiinței. Adevărul vă atrage, vreți cu adevărat să știți ce anume sunteți? Nu vă este frică să înfrunțați realitatea? Sunteți înfricoșat într-adevăr. Pentru aceasta, ființa umană inventează orice pentru a eluda adevărul. Păcat! Acest lucru nu îi este de folos. Îi consumă viața și nimic nu-l poate liniști, căci dacă ea nu este centrată în ea însăși, nu se poate simți la ea acasă nicăieri. Vă întrebați, fără îndoială, de ce insist atât de mult să vă îndepărtați zdrențele care vă acoperă, să vă contemplați urâtenia, neantul? De ce să nu ascundem pudic acest spectacol trist? Nu e oare mai bine să acoperi oroarea cu ornamente și să drapezi cumplita nuditate cu stofe mângâietoare? Este tocmai ceea ce faceți voi și la ce vă servește? Plaga ascunsă poate înceta de a mai sângera? Ea se infectează și putrefacția vă acoperă progresiv toată personalitatea. Trebuie din ce în ce mai multe parfumuri pentru a camufla mirosurile.

Într-o zi sau alta, mai devreme sau mai târziu, nimic nu va mai fi de-ajuns, nici parfumuri, nici bijuterii, nimic nu va mai putea să ascundă cadavrul. Eu nu propun nici un deodorant. Vreau numai să înceteze mirosul. Nu vând nici bijuterii și nici mățăsuri. Vă cer doar să vă lăsați frumusețea să se desfășoare, să vă elibereze splendoarea și muzica voastră intrinsecă. Este singura soluție, restul este van și inutil. Credeți că veți obține vreodată ulei strivind pietre? Vă rog deci să dezgropați și să examinați tot ceea ce este ascuns în voi. Veți fi totdeauna aici și este preferabil să vă transformați și să nu vă separați de voi înșivă. Să nu încercați să fugiți, unde v-ați putea duce?

Observația de sine este prima fază a procesului. Veți asista la un fenomen miraculos, când veți cunoaște urâtenia, teroarea, ura, veți fi eliberați de ele. Aceste flagele vă bântuiau deoarece voiați să fugiți de ele. Dacă nu mai alergați, ele nu se vor mai mișca, așa precum umbra încetează să vă mai urmărească atunci când vă opriți. Dintr-o dată veți înțelege că demonii îngrozitori erau o înșelăciune, că fantomele vă hărțuiau în măsura în care încercați să scăpați de ele. Pentru a vă atenua teama ați adoptat atitudini false, ați mimat demnitatea și onorabilitatea. Toate acestea pot fi abandonate deoarece nu va mai fi nimic de ascuns. După ce v-ați evacuat umbrele, veți avea viziunea unei frumuseți inexprimabile. Mie mi s-a întâmplat acest lucru. Am înfruntat monștrii din mine, am perceput inconsistența lor și aceasta mi-a dat curajul de a privi dincolo de ei. Ceea ce am văzut mi-a bulversat existența. Adevărul transfigurează absolut totul. Să nu vă fie teamă de nimic. Părăsiți-vă adăposturile de paie, ieșiți din visurile voastre și mergeți către real, căci el vă va oferi cea mai minunată protecție.

M-ați întrebat în ce constă cunoașterea directă de sine. Ea înseamnă a nu accepta opinia celorlalți în legătură cu voi. A te încrede propriei tale inteligențe pentru a putea cerceta cu atenție ce anume închid gândurile voastre, actele voastre, pasiunile voastre, dorințele voastre, speranțele voastre. Priviți-vă ca și când ați observa un străin. Aceasta vă va face mult bine, în primul rând deoarece această privire pătrunzătoare și neutră, va

demola rapid imaginea pe care v-ați făcut-o despre voi înșivă. A răsturna acest idol este necesar, este ceva indispensabil, căci el vă va împiedica să ajungeți la real.

Înainte de a deveni bun și sincer, trebuie să aneantizați iluziile de bunătate și sinceritate pe care le-ați fabricat pentru a vă camufla răutatea și șiretenia, ca să nu pierdeți creditul celor din jur și valoarea pe care v-o acordați în proprii voștri ochi.

Presimțind bestia din el, omul este torturat și umilit. Ce soluție i se oferă? Animalitatea poate fi depășită sau ignorată. Depășirea cere o sadhana, o disciplină. A arunca această problemă într-un sertar cu hârtii uitate este mult prea ușor, este necesară doar puțină imaginație. Nu vă creați o fantomă, o păpușă de paie pe care o botezați “EU” și refulați astfel animalul în inconștientul vostru. Bineînțeles el nu moare. Fără știrea voastră domnește ca un maestru absolut în spatele fațadei voastre. Nu constatați în mod frecvent că această fațadă se fisurează și că vă trădează? Trebuie s-o reparați în fiecare zi cu o avalanșă de dovezi de bună creștere. Fantasma este zilnic denunțată de realitate. De aceea trebuie să dovediți în permanență celorlalți și vouă înșivă că sunteți un om de bine, arătându-vă în mod ostentativ amabil, ajutător, devotat, cinstit.

Și ce încercați să obțineți? Imaginea voastră va rămâne ceea ce este – ceva fals și lipsit de viață. Niciodată viața nu va circula prin venele acestei imagini. Aruncați această deghizare deoarece vă distruge existența. Eliberați-vă de ego-ul vostru și restaurați contactul cu animalul pe care l-ați rănit, l-ați închis și l-ați făcut feroce.

Calea începe aici. Nu prea sunteți deosebiți de niște roboți și ei nu au decât aparențe umane. Totul este fals în viața voastră: actele voastre, râsul, lacrimile. Acestea vă epuizează și vă degradează. Totuși preferați această ascunzătoare misterului interior care vă îngheață de spaimă. Ghiciți că în voi nu este nimic din ceea ce vă imaginați că sunteți, dar este totul din monstrul pe care cu atâta plăcere îl arătați cu degetul în celălalt, în semenul vostru.

Condiția primară, dacă doriți să porniți această sadhana, este să fii curajos. Vă va trebui un curaj ieșit din comun pentru a suporta spectacolul care vă așteaptă. Nimic nu va mai rămâne din calitățile pe care le-ați uzurpat. Din contră, veți descoperi tendințele cele mai sordide, cele mai atroce pe care vi le-ați putea imagina vreodată. Dacă nu se descurajează, pelerinul din voi va suferi un lung calvar. Această coborâre în infern se va sfârși într-o zi, soarele căutat de atâta amar de vieți va străluci în sfârșit.

Precum cenușa stinge focul, tenebrele vor fi înghițite de lumină. Să nu vă fie frică. O veți regăsi progresând în opacitate. Tocmai hărnicia voastră vă va lumina și vă va trezi la capătul a nenumărate vieți consumate în autohipnoză. Vă simt, din nefericire. Simt că nu vreți să știți cu adevărat cine sunteți. Sunteți terorizați la ideea de a deschide cavourile voastre interioare. Vă place să ascultați cuvinte frumoase precum “saccitananda” – existență, conștiință, beatitudine, eternitate sau puritate – deoarece ele vă leagă și vă ajută să uitați că sunteți contrariul absolut al acestora. Doriți să vă îngrășați ego-ul. Știți de ce păcătoșii îi apreciază atât pe saddou – pe sfinți? Deoarece ei se delectează cu discursurile pe care aceștia le fac în legătură cu puritatea sufletului și cu natura divină din om. Ei încearcă remușcări savuroase, își spală sentimentele lor nedemne și își bombează din nou torsul cu satisfacție. La urma urmelor, imperfecțiunile lor nu sunt decât glume, nimic nu perturbă virginitatea sufletului lor. A crede că esența voastră este imaculată nu pune capăt rătăcirilor voastre. Iată-vă căzuți în cea mai periculoasă capcană, pradă iluziei cele mai magistrale, colacul de salvare a mentalului vostru.

Credeți oare că obțineți lumina negând obscuritatea? Teoria conform căreia răul nu există, sufletul nefiind implicat în acțiuni umane, este foarte periculoasă, este un truc pentru a vă putea continua liniștiți micile voastre afaceri meschine. Aceasta nu vă eliberează de animalul, de bestia din voi, ci vă face să o uitați, ceea ce este cea mai rea dintre situații. Conștiința vă stimulează să vă depășiți meschinăria și conștiința totală vă transformă instantaneu.

Atunci vă rog să evitați să mai discutați despre puritatea sufletească, despre iluminare, ș.a.m.d. Sufletul nu este un act de credință. Este ceva ce experimentează direct atunci când părăsiți periferia personajului vostru, când traversați labirintul terifiant al tenebrelor voastre interioare și ajungeți la templul secret al ființei voastre, în centrul luminos care este realmente esența voastră.

Ideile legate de acest subiect riscă să vă dăuneze mult. Dacă aveți convingerea că nu există prăpastie în voi, nu veți face nimic pentru a ieși din voi. Dacă sufletul este lipsit de virtute, lipsit de păcat, este absurd să te îngrijorezi, nu-i așa? Întrebările și răspunsurile delirante ale filozofilor și ale preoților au îndreptat generații de bărbați și femei spre o viață iluzorie. Priviți ființele care se dau drept Dumnezeu. Nu există oameni mai dezorientați decât ei. Nu uitați că autotămăierea are drept scop ștergerea existenței răului. Iluzia purității inviolabile a sufletului este o momeală de care puțini oameni reușesc să se degaje. Faptul că sufletul este etern pur de orice murdărie nu este nici o teorie, nici un principiu, ci este o realitate, o experiență. Abțineți-vă să mai discutați despre asta, sau să mai gândiți la ea. Dacă spuneți bolnavului că boala sa nu mai există, îl condamnați la moarte. Cei care știu nu vorbesc de iluminare, ci de sadhana, de calea care duce la realizare. Ea este aceea care contează, restul vine de la sine.

A pretinde că iluminarea îți cade din cer nu înseamnă decât a vă îndepărta de disciplina spirituală prealabilă, indispensabilă. Tentația este mare, fiți atenți! Sunteți niște cerșetori și săriți în sus de bucurie atunci când vreunul dintre sfinți vă declară împărat. Îl venerați și aceasta-i ceva de înțeles. E mult mai ușor să înghiți gogoși care te fletează, decât să depui efortul titanice pe care îl cere o sadhana. Din totdeauna și astăzi în continuare, anumite persoane fac caz de lumină spirituală pentru a-și satisface cerințele, nevoile lor cele mai abjecte. Fac caz și de adevăr, ba chiar abuzează de el. Astfel lașitatea poate fi prezentată ca o non-violență, decăderea se poate justifica prin teoria purității originare, iar lenea poate să treacă drept alură de sannyas.

Iată-vă avertizați! Fiți atenți, nu vă mulțumiți cu nici o formulă prefabricată. Explorați-vă lumea voastră interioară. Ea conține forme cumplite, care, oricât de fantomatice ar fi, nu sunt mai puțin puternice. Gândurile, visurile și impulsurile voastre inconștiente vă influențează foarte puternic. Singurul mod de a vă elibera este de a vă trezi, de a conștientiza realitatea. Și să nu visați că sunteți iluminați. Vi se mai întâmplă și așa ceva uneori, fiți atenți!

Sper că n-ați venit aici ca să primiți consolări sau asigurări de bine! Eu nu vreau să vă droghez, vreau să vă scutur, să vă scot din torpoarea voastră, să vă distrug iluziile, să nu mai rămână nici una din ele. Va fi ceva dureros, să nu vă îndoiiți de aceasta, iar calvarul va începe cu explorarea lucidă a urâteniei vieții voastre, a mutilării voastre interioare pe care încercați s-o disimulați. Pregătiți-vă la o decepție masivă, la descoperiri aproape insuportabile. Această turtură este inevitabilă pentru a te naște tu însuși. După ce ai recunoscut animalul din tine, îl veți întâlni pe acela care nu este acest

animal. Înfruntând animalul, veți distruge identificarea. Observația separă observatorul de lucrul observat. A fugi de păcat și de tenebrele bestiei nu înseamnă sadhana, ci refuz de a vedea realitatea în față. A nega prezența dușmanului, nu înseamnă a-l împiedica să fie prezent, din contră, astfel îi faceți munca mult mai ușoară.

Ignoranța a fost dintotdeauna un dezastru. Nu mai suspinați după saccitananda, nu mai aspirați la Brahma, înhămați-vă la această sarcină a introspecției și restul vi se va da pe deasupra. Pentru moment străduiți-vă să vă eradicați iluziile, ego-ul vostru. Cineva m-a întrebat ce înseamnă satsand. *“Satsand”* este a rezida în propria ta companie, în adevărul sinelui. Nici un guru, nici o scriere sfântă nu vă poate procura acest lucru. Adevărul se află în voi. Regăsiți în consecință compania voastră înșivă. Evitați dispersia, contactele superficiale, fiți singuri cu voi înșivă.

Călugărul Echartt stătea într-o zi așezat sub un copac. Un prieten se apropie și îi spuse: *“Te-am văzut atât de singur! Am venit să-ți țin companie”*. *“Eram în compania mea – răspunse maestrul renan – iată că prezența ta îmi aduce însingurarea”*.

A te odihni în tine însuși fără să ai pe nimeni în apropiere, fără gânduri, este satsand, rugăciune, meditație. Sunteți adevăr! Să nu luați niște poze avantajoase, fiți religioși! Religia este o sadhana, un proces de cunoaștere de sine. Religiozitatea este o comedie socială. Toate semnele exterioare ale virtuții sunt praf în ochi. *“A pare”* este ceva destinat să impresioneze pe celălalt. *“A fi”* este strict personal.

Nu a servit niciodată nimănui lupta contra rezultatelor cum ar fi egoismul, violența, aviditatea, ipocrizia, vulgaritatea, ș.a.m.d. Tratamentul trebuie să vizeze boala și nu simptomele; boala este ignoranța voastră, lipsa voastră totală de cunoaștere de sine. Nu vă arătați virtuos, ci străduiți-vă să eliminați ceea ce vă împiedică să fiți. Nu vă lăsați condus de vârful nasului și renunțați de azi înainte să-i mai înșelați pe ceilalți în legătură cu persoana voastră. Rețineți că singura voastră datorie este de a vă descoperi ceea ce sunteți. Cunoașterea de sine vă va face dintr-o dată umili, sinceri, lipsiți de mânie, de agresivitate și de posesivitate. Aceste *“calități”* nu sunt nici ele decât niște simptome, sunt semne ale cunoașterii de sine.

CAPITOLUL VI

SALTUL

Sunt incapabil să vă ofer înțelepciunea. Cel care pretinde că o poate face vă minte deja, fiți sigur! Adevărul este incomunicabil și el nu ține de competența maestrului, ci de faptul că adevărul este viu. Obiectele inanimate pot fi vândute, date, truate, furate, fabricate sau reproduse. Ceea ce este viu trebuie trăit.

Obiectele pot fi văzute, arătate, ele sunt publice. Experiența este unică, personală. Pot să vă fac să trăiți dragostea pe care o resimt eu, pot să vă fac să savurați frumusețea muzicii pe care o aud? Mi-ar place atât de mult să împart cu voi evenimentele extraordinare care au survenit în acest corp banal care este al meu! Dar nu este posibil. Degeaba m-aș chinui, nu există mijloc, cu neputință.

Unui dintre prietenii mei s-a născut orb. Doream cu ardoare să-i dau ochii mei, dar starea medicinei nu o permitea. Poate că acest lucru va fi posibil datorită tehnicii transplantului. Viziunea sinelui, a realului nu va putea fi niciodată transmisă sau grefată, căci ea aparține sufletului și nu corpului. Toate realizările în sfera sinelui sunt fructul eforturilor furnizate de către sine. La acest nivel nimic nu poate fi împrumutat. Dependența este exclusă.

În lumea sufletului, nimeni nu poate să se folosească de cârje, singurul ajutor vine din voi înșivă. Așa se întâmplă. Iată de ce, repet, sunt incapabil să vă revelez adevărul. Pot să vă vorbesc despre el, dar cuvintele sunt găunoase și inerte, realitatea rămâne ascunsă dincolo de ecran. A vorbi nu înseamnă a comunica sensul cuvintelor, experiența vie pe care ele încearcă să o exprime nu se poate transmite. Cuvintele sunt cochilii goale, niciodată ele nu vă vor elibera. Sunt cel mult un adevăr îmbălsămat, deoarece în ele nu palpită nici o inimă.

Nu pot să vă dau adevărul, dar pot să vă ajut să vă ușurați sarcina care vă împiedică să avansați pe drum. Aveți șalele frânte de vieți și vieți, praful conceptelor s-a acumulat lent. Iată-vă îngropați de vii sub un munte de cuvinte și de gânduri. Cuvintele nu înseamnă niciodată adevăr, oricare ar fi gura care le pronunță. Să nu le gravați în memoria voastră, să nu le păstrați în cap, dați-le drumul, precum călătorul își lasă bagajele la poalele muntelui înainte de a începe urcușul. Eu nu predic decât un singur fel de non-agresivitate și anume non-atașamentul de cuvinte și de idei.

“*Undița* – spunea Chuang Tsen – *servește la prins pești*”. Prindeți-vă singuri, nu vă mai încurcați cu undița. Dar ce pescar nepriceput este omul! El se prinde în ochiurile proprii sale capcane și nu mai are nici cea mai mică noțiune în legătură cu ceea ce dorea să prindă la început. O adevărată flotilă navighează în capul său și a uitat că vapoarele servesc la propriul său transport.

Limbajul este simbolic, el nu înseamnă nimic în sine, el desemnează ceva care este în afara lui. Străduiți-vă să înțelegeți sensul cuvintelor și apoi aruncați-le. A colecționa cuvinte, fraze, citate, este ceva extrem de van. Cuvântul este precum indexul care arată luna. Dacă vă concentrați asupra degetului întins, nu veți vedea celestul luminar. Degetul și-a îndeplinit misiunea atunci când v-a îndepărtat de la el. Dacă devine croșet, a eșuat și devine dăunător. N-ați presimțit niciodată că adevărurile în care

ați fost obligat să credeți sunt o sursă de nefericire în viața voastră? Doctrinile nu v-au îndreptat contra naturii, nu v-au scufundat până în străfundurile voastre, n-au dirijat oare umanitatea în câmpuri de bătaie? Ce prostie! Ce cruzimi sancționate de instituțiile așa zis religioase! De fapt nu sunt decât secte, grupuri fondate pe cuvinte. Mulți oameni pot arăta luna cu degetul, dar nu există decât o singură lună. Mulți termeni înseamnă adevăr, dar adevărul este unic și indivizibil. Toate intoleranțele sunt rezultatul cuvintelor, al ideilor. Dincolo de declarații, de dogme și de precepte nu există decât un singur adevăr religios. Nu vreau să agravez situația limitându-mă la a ține discursuri. Sunteți deja suprasaturați de ele și aceasta vă ajunge. Cel care știe să tacă cunoaște suprema elocință. El vă face să înțelegeți că adevărul este liniște, liniștire mentală. Dar cine dintre voi poate să înțeleagă acest lucru? Sunteți atât de înfeudați cuvintelor, încât nu puteți fi atinși decât prin acest imens ocol.

Maeștrii au vorbit din compasiune. Ei au încercat imposibilul în orbirea voastră. V-ați apropiat cuvintele lor și ați creat secte. Ideologiile sunt toate mixturi făcute din cuvinte și ignoranță. Omul nu a acceptat niciodată religia autentică. A ucis-o totdeauna în găoace printr-un sistem intelectual. Renunțați la concepte, ele nu sunt decât o spălare a creierului, ele aduc apă memoriei voastre și atâta tot. Nu confundați cunoașterea și memorizarea. Să știți odată pentru totdeauna că memoria nu este decât o îngrămădire de arhive, istoria a ceva ce este trecut, depășit. Ea ține de înregistrare și de învățătură, nu de cunoaștere.

Într-o zi Romana Maharshi fu întrebat cum se poate descoperi adevărul. *“Uitați tot ce știți – a răspuns el – Uitați! Regăsindu-vă inocența, simplitatea originală, veți...”*

Lumina apare în conștiința eliberată de limbaj și de gândire.

Dărâmați zidurile care vă țin captivi, permiteți condiției voastre naturale să se manifeste. Pentru a atinge cerul, trebuie să deveniți ca el: vizi, liberi, fără limită. Gândurile care vă întunecă sunt precum ceața, precum un nor de praf, precum o coloană de fum.

Nu vreau să vă fac obscuritatea și mai adâncă. Nu vă predau nici un catehism. Aș fi făcut-o demult dacă ar fi fost simplu. Încerc să vă fac să sesizați ceea ce nici un verb nu poate să reflecte: o experiență vie, totală, descoperirea sinelui, a clipei care știe, a conștiinței care vede. Dificultatea este de netrecut. În cunoașterea comodă, împrumutată, învățată, cel care cunoaște și lucrul cunoscut sunt separați, distincți. Ei nu mai sunt diferiți atunci când trăim realizarea sinelui suprem. Cel care cunoaște, lucrul cunoscut și cunoașterea fuzionează și sunt unul și același lucru.

Iată de ce cuvintele nu mai au curs, ele nu mai sunt concepute pentru acest lucru. Ele se aplică lumii fizice, formei exterioare a adevărului. Inima nu este resortul lor; centrul este cunoscut atunci când mentalul tace. Ceea ce se produce în universul liniștii, departe de aparența materială, nu poate să treacă prin canalul strâmt al verbului.

Puteți să aduceți cerul pe pământ și dacă puteți, acesta ar mai fi oare cer? Ori, adevărul este mai vast decât toate cerurile la un loc. Credeți că puteți să căpătați adevărul. Vi se vinde divinul, eliberarea, mocsha, de multă vreme, deoarece sunteți niște cumpărători! Negustorii din templu nu trebuie blamați, sunt negustori! Ei vă furnizează ceea ce le cereți. Atâta vreme cât vor fi amatori de adevăruri prestabilite, comerțul religios va fi înfloritor.

Eu nu propun nici un adevăr conservat, nici spiritualitate confecționată. Adresați-vă altora pentru așa ceva. Într-o zi un maestru întreabă un discipol despre natura

adevărului. *“Da, foarte bine”* – făcu el după ce auzi răspunsul. A doua zi puse aceeași întrebare. Discipolul îi aduse aminte faptul că îi răspunsese deja la întrebare, dar cum maestrul insista, el repetă cuvintele din ajun. *“Mmm ...”* – mormăi maestrul; *“Dar – se plânse discipolul – ieri spuneai da, azi spui nu?”* *“Într-adevăr – răspunse maestrul – ieri era da, azi e nu”*.

Știți ce înseamnă acest lucru? Răspunsul discipolului devenise stereotip, repetitiv, rigid, mecanic. Viziunea era moartă, nu mai era decât amintire. Cunoașterea dispăruse. Creierul vostru este încărcat cu răspunsuri de acest gen. Cadavrele se îngrămădesc în el și împiedică realitatea vie să ajungă la suprafață.

Prieteni, nu vă mai idolatrizați memoria, treziți-vă! Treziți-vă din morți, eliberați-vă! Nu mai anticipați nimic. Adevărul este imposibil de imaginat și cu atât mai puțin de definit și de codificat. Să nu sperați să-l vedeți confruntându-se cu ceea ce vă învață filozofii, teologii sau ideologii, vă pierdeți timpul. Nu e vorba nicicum să închizi realitatea în formule, ci să ieși din capcana lor. Nu studiați religiile, aflați cine sunteți. Faceți experiența voastră înșivă. Trăind veți găsi viața reală. Dacă doriți să cunoașteți savoarea apei, mergeți și beți-o din fântână.

Adevărul nu este niciodată o cucerire a intelectului vostru sau vreun produs al ingeniozității voastre. El este prezent, există, este perceput de cel care deschide ochii și dispare pentru cel care-și voalează fața. Ridicați-vă pleoapele, veți contempla în sfârșit lumina în strălucitoarea sa puritate, în adorabila sa inocență, în plenitudinea sa fără asemănare. Ea vă va transpune, vă va transfigura.

Despre ce am să vă vorbesc, din moment ce predarea adevărului este exclusă? Vă voi vorbi despre modul în care se deschid ochii, dar nu vă voi spune nimic despre capătul drumului vostru, vă voi indica doar drumul. Nu vă voi povesti ceea ce văd, ci vă voi spune cum văd. Aceasta, din fericire, poate fi exprimat fără efecte periculoase.

Religiei autentice nu în pasă de doctrină, nici de adevăr, ci de metoda care te conduce spre adevăr și spre doctrină. Mă voi limita în a vă conduce spre locul incandescent în care ignoranța voastră se va evapora precum apa care fierbe. Trebuie să vedeți voi înșivă focul care este identitatea voastră eternă.

Să ne întoarcem la procesul care ne interesează. Două căi vi se deschid: una este cea a refectării, cealaltă a disciplinei spirituale, a sadhanei. Prima, logica, vă antrenează în analiza faptelor. A doua, yoga, vă predă o metodă capabilă de a vă face să trăiți adevărul. Prima nu este decât iluzie. Doar yoga poate fi o adevărată cale. Raționamentul vă duce sigur spre un teribil impas. Veți merge multă vreme, foarte multă vreme, înainte de a vă da seama că nu faceți decât să tropăiți. Veti repeta neobosit același pas fără să avansați nici măcar cu un milimetru. Nu este într-adevăr aceasta o scenă onirică?

Vă place să speculați asupra adevărului, dar, de fapt, cum să speculezi pentru a o face? Puteți să reflectați asupra a ceea ce nu cunoașteți? Puteți să vă gândiți la un incognoscibil? Câmpul de acțiune a spiritului vostru este lumea sensibilă deja cunoscută, sau care va fi cunoscută într-o anumită zi. Dar rațiunea vanitoasă este totdeauna gata să atace probleme imaginare pe care este inaptă să le rezolve. Dacă vă împingeți raționamentul destul de departe, veți constata că vă înfundați într-un haos din ce în ce mai mare. Nu este surprinzător faptul că atâția gânditori au basculat în nebunie. Culmea gândirii este delirul. Ea culminează și își găsește apogeul în paranoia.

Într-o zi un om a hotărât să se ducă la capătul lumii. La capătul unei călătorii lungi și obositoare el sosi în fața unui edificiu pe al cărui fronton se afla inscripția

“*Capătul lumii e aici*”. Nu-și crezu ochilor. Trebui totuși să recunoască, că era capătul drumului într-adevăr. Nu departe de templu se deschidea o prăpastie foarte adâncă. Omul se aplecă și scrută pantele vertiginoase. Ce văzu? Nimic. La capătul lumii nu mai era absolut nimic. I se tăie răsuflarea și îi fu teamă să nu leșine de spaimă. Mobilizând ceea ce îi mai rămânea din puteri, făcu cale întoarsă și fugi departe de acel loc blestemat, în care nu se mai întoarse.

Această istorie este o alegorie a ideatiei. Dacă vă încăpățânați să reflectați, dacă gândul a devenit drogul vostru și alibiul vieții voastre, veți atinge mai devreme sau mai târziu un punct de sosire, de paralizie. A gândi va deveni dintr-o dată ceva imposibil. Vă veți afla pe marginea unei prăpastii fără fund, într-un vid imens și spiritul vostru va refuza să facă un pas înainte. Prăbușirea, desființarea rațiunii este inevitabilă. Atâta vreme cât veți avea un subiect de reflectare nu veți fi atins stadiul ultim. În ziua în care nu veți mai putea analiza nimic, nu veți mai putea explora mental nimic, nu veți mai putea exprima sau afirma nimic, să știți că ați ajuns la capătul lumii.

Ce-aș fi făcut eu dacă aș fi văzut acest om înnebunit în spatele templului? L-aș fi sfătuit desigur să nu fugă. I-aș fi spus că după un drum atât de lung ar fi păcat să dea înapoi și să nu încerce o ultimă dată. L-aș fi încurajat să sară în vid, fără regret și fără ezitare, acest din urmă pas fiind ultimul ce merită cu adevărat osteneala. Acolo unde se sfârșește lumea începe regatul divin. Capătul lumii este locul cel mai important pe care omul îl poate atinge, căci dincolo de el domnește eternitatea. Viziunea esenței, a realului, debutează atunci când mentalul încetează a mai funcționa. Adevărul se dezvăluie în liniștea spiritului. Deci, omul trebuie să renunțe la gândire, la cunoscut și să sară în vid dacă vrea să găsească realitatea. Aceasta este calea, sadhana și o astfel de disciplină nu este pentru lași. Dacă în cursul progresiei voastre aveți viziunea lui Brahma, a lui Vishnu sau al unui alt mare personaj, sunteți încă pe cale de a gândi, de a visa. Viziunile voastre sunt halucinații, accidente de parcurs. La capătul lumii nu veți mai putea vedea nimic, de fapt veți fi dispărut și voi. De fapt doar vidul absolut va mai subzista. Numai nimicul există. Înainte de a ajunge acolo veți încerca dorința puternică de a vă întoarce înapoi. Mentalul vostru se va zbate cu energia disperării. Să nu vă înșelați. Vă va trebui un curaj puțin comun pentru a face acest pas. Un singur pas mai mult și miracolul are loc, transmutarea se produce. Spiritul devine oglindă perfectă, eliberată de cel mai mic gând și se desfășoară într-o lumină strălucitoare. Știți atunci când orice cunoștință a luat sfârșit; vedeți atunci când nu mai căutați să vedeți nimic, existați pentru prima dată atunci când ego-ul vostru nu mai există.

Sadhana este căderea în valea morții. Imortalitatea se obține cu acest preț. Nu mai gândiți. Lansați-vă dincolo de agitația mentală. Aceasta înseamnă meditația. Vă repet neobosit în fiecare zi: gândurile sunt valuri, nimic altceva decât spumă, clăbuci care se sparg odată ce s-au format. Nici unul din ei nu poate fi profund sau consistent. În străfundurile marine nu există valuri. Mișcările apei sau ale mentalului sunt jocuri de suprafață. Oceanul, conștiința, nu sunt formate din valuri, ci invers, valurile se formează din ocean, din conștiință. Oceanul nu are nevoie de mișcările superficiale, de valuri, pentru a exista. Valurile, din contra, sunt inexistente fără ocean. La fel, conștiința este necesară gândirii. Dar ea însăși nu este alterată de liniștea spiritului.

Conștiința este originea, sursa Totului. Dacă vreți să vedeți aceasta plonjați sub valuri, transcendeți gândurile. Să nu vă întindeți la soare, pe plajă. Kabir cânta: “*Am plecat în căutarea iubitului, rămânând prostește așezată pe nisip*”.

Vă rog săriți! Nisipul nu este decât o trambulină. Se întâmplă uneori ca un om să intre în apă și să se mulțumească să înoate. El nu e diferit de cel care rămâne pe mal. Tot ceea ce vă împiedică să plonjați și să vă pierdeți, echivalează cu plaja. Priviți-i pe cei care înoată în lumea gândurilor. Ei își imaginează că au pornit deja, că sunt departe de malurile banale. Ce iluzie! Ei ignoră totul din profunzimea care îi susține la suprafață.

Murind, Mahavira dictă mesajul următor destinat lui Gantama, un discipol pe care el îl iubea mult: *“Spuneți-i lui Gantama că el a traversat bine râul, dar acum de ce se agață de mal? Spuneți-i să-și dea drumul”*.

Despre ce mal era vorba? Despre malul ideăției, de care nu reușesc să se îndepărteze cei care fac mișcări de bras în capul lor. Cei în a căror cap agitația nu a încetat încă.

Adevărul se atinge prin scufundare, nu înotând sau păstrând capul în afara apei. Părăsiți malul gândurilor, plonjați în adâncul vidului. La Bihar un frumos cântec spune: *“Cei care se îneacă pe jumătate se îneacă complet, cei care se îneacă complet, traversează oceanul”*.

Fiți curajoși, înecați-vă și găsiți esența. Este tot ceea ce vă cer!

CAPITOLUL VII

MAREA MOARTE

Prima întrebare: După dvs., nimeni nu poate să comunice adevărul. Deci cuvintele dvs. mint?

Răspuns: Cuvintele mele nu sunt decât o indicație. Să nu le confundați cu adevărul, care este cu totul altceva. Să nu vă concentrați atenția asupra celui care vă arată ceva, ci priviți mai curând ce anume vi se arată. Priviți și veți percepe adevărul. El nu poate fi nicicum conținut în cuvinte. De îndată ce este exprimat el devine o minciună. Trebuie să-l trăiești, să faci din el o experiență.

A doua întrebare: Ne sfătuiți să ne scufundăm. Ce trebuie să facem pentru aceasta?

Răspuns: Eu sunt dovadă a faptului că nimic nu este mai ușor decât să te scufunzi în propria ta natură. Singura condiție este să nu mai reclami ajutorul mentalului. Norul de gânduri care vă menține la suprafață vă împiedică să vă scufundați, să regăsiți străfundurile ființei voastre. Ne-am obișnuit să folosim gândurile ca un suport al tuturor momentelor. De îndată ce un gând ne părăsește noi prindem un altul, fără să conștientizăm niciodată intervalul care le separă, vidul în care ele iau formă, se formează și se șterg. Aceste spații pure dintre doi nori sunt tocmai pasajul prin care puteți să întâlniți infinitul. Nu vă limitați viața la undele care vă parcurg mentalul. Fofilați-vă între idei, angajați-vă între spațiile care își înșiruie defileul. Cum să reușești prin conștientă, prin luciditate? Fiți ca un trecător care privește mulțimea din stradă. Observați mișcarea gândurilor care vă traversează spiritul și veți vedea că acestea nu sunt decât umbre anonime. Contemplați-le fără să faceți nici cel mai mic comentariu. Dacă le puteți examina calm, cu detașare, pumnul care le strânge azi se va destinde automat și veți fi proiectați în afară de trafic, în marea odihnă imuabilă și luminoasă pe care nici o reflectare pasageră nu o poate afecta. Intervalele dintre gânduri fiind goale, nu au nici o bază. Nu puteți deci să rămâneți acolo același, să vă mențineți eul, acest lucru nu mai este posibil. Eul vostru va fi absorbit și va muri. Această scufundare este singurul vostru refugiu. Ea vă va propulsa spre ceea ce sunteți voi cu adevărat.

Încredințați-vă ideilor, sunteți ca și suspendați în aer, departe de pământul vostru natal. Tăiați firele! Veți fi în mod miraculos purtați spre esență, spre natura voastră profundă.

A treia întrebare: Încerc în van să-mi stăpânesc mentalul, voi spuneți că este ceva ușor. De unde vin eșecurile mele repetate?

Răspuns: Ideea de stăpânire a mentalului face stăpânirea acestuia imposibilă. De aceea omul nu cucerește niciodată nimic. Puteți să vă luptați cu umbra voastră; a vedea

că este o umbră, este suficient pentru a câștiga victoria. Nu trebuie să luptați, ci să cunoașteți, să știți ceea ce este mentalul vostru. Nu vă cer nimic mai mult!

Într-o zi cineva îi ceru ajutorul lui Buddha, spunându-i: *“Spiritul meu este neliniștit. M-ai putea învăța cum să-l liniștesc?”* Buddha îi răspunse: *“Unde este? Adu-mi-l, eu ți-l voi liniști”*. *“În aceasta constă greul – răspunse omul – îmi scapă tot timpul. Nu reușesc să-l prind”*.

Eu, dacă aș fi fost întrebat, n-aș fi răspuns aceasta, ci cu totul altceva. *“Nu încerca să-l prinzi, lasă-l să cadă”*. Agitația vine tocmai din această dorință de a-l imobiliza. Cine poate să pună mâna pe o umbră?

Buddha adăugă: *“Privește-mă, l-am calmat, nu?”*

Dacă vă mulțumiți să observați mentalul fără să interveniți, fără să încercați să puneți mâna pe el sau să-l supuneți, veți constata că a dispărut.

Odinioară lumea se întreba care este cea mai bună metodă pentru a îmblânzi un cal. Să obosești animalul, sau să îi ții în frâu? Și întrebarea a fost transpusă în cazul mentalului. Eu nu vă recomand nici una dintre aceste formule. Există în voi un cal încăpățânat? Încercați să obosiți, sau să disciplinați, sau să țineți în frâu ceva ce nu există. Nu se află nimic în creierul vostru, doar o fantomă, umbra ignoranței voastre.

Treziți-vă și veți vedea că în voi nu există nici cal de domesticit și nici mental de învins.

A patra întrebare: Eu o statuie. Ori, înțeleg după spusele voastre că nici o imagine divină nu este necesară. Mă sfătuieți să renunț?

Răspuns: Eu nu preconizez nici renunțare și nici adeziune. Vă cer doar să vă treziți. Când veți fi încetat să mai visați, o altă viață va începe. Comportamentul se va schimba de fiecare dată când conștiința voastră va atinge un nou palmier.

Crescând, copilul începe să-și uite din ce în ce mai mult ursul din pluș. El uită jucăriile și asta nu presupune nici un fel de efort.

A fost odată un saddou care trăia singur într-o colibă deschisă tuturor vânturilor. Cum nu era nimic de furat înăuntru, ușile erau inutile. Într-o zi niște soldați trecură pe acolo și cerură apă. Unul dintre ei se miră de faptul că nu vede în casa ermitului nici un fel de imagine pioasă. *“Coliba este foarte mică – explică ermitul. Credeți că este loc pentru doi?”* Aceasta îi amuză mult pe soldați. A doua zi ei reveniră cu un dar, cu statuia unui zeu. *“N-am nevoie, Dumnezeu trăiește singur aici de multă vreme. Eu am dispărut, căci această locuință – spuse saddou arătându-și inima – era prea mică pentru doi”*.

Divinul este invizibil, el nu are limite; conștiința nu are formă, este indefinită, ea nu are nici început și nici sfârșit. Căci ceea ce există fără atribute nu poate nici să înceapă, nici să aibă un sfârșit. Idolii sunt puerili. Adorați ceea ce ați fabricat voi înșivă după chipul și asemănarea voastră. În definitiv, ce altceva faceți dacă nu a vă onora pe voi înșivă? Este sumumul iluziei, a idolatriei și al stupidității. Dumnezeu nu trebuie adorat, el trebuie trăit. Lăsați templele, instalați divinul în voi, în inima voastră, în sufletul vostru. Cum este posibil? Abandonându-vă Credo-ul, acest *“cred în eu”*. Atâta vreme cât persoana voastră va fi preocuparea voastră dragă, nu va mai fi loc pentru ultimul din voi.

Kabir cânta *“Cărarea dragostei este atât de strâmtă, încât nu pot merge doi pe ea”*.

Într-o seară am rămas treaz până la o oră târzie pentru a citi; am avut parte de o surpriză. Stingând lampa mi-am dat seama că luna plină își revărsa lumina pe fereastră și că îmi inunda camera în nectarul său. O flacără minusculă mă împiedicase să văd asta mai devreme. În acea clipă am înțeles că lumina divină nu se va putea revela atâta vreme cât candela eului va arde în mine.

Exprimări cum ar fi: stingerea eului, nirvana, samadhi, înseamnă toate atingerea Divinului; sunt sinonime. Nu vă mai amuzați elaborând imagini care reprezintă Divinitatea. Consacrați-vă distrugerii imaginii mentale a ego-ului. Absența sa va inaugura prezența lui Dumnezeu. Cât este atunci de ușor să prinzi adevărul! Ceea ce este simplu și ușor pare totdeauna greu, deoarece este ușor să-l uiți. Ne ocupăm de ceea ce este departe și arzător și pierdem din vedere ceea ce se află la îndemâna noastră. Ne îngrijim foarte mult de alții și ne neglijăm propria noastră natură. Rămânem nedemni față de noi înșine. Uneori publicul se identifică atât de mult cu actorii unei piese de teatru sau ai unui film, încât nu-și dă seama de starea sa de spectator.

Aceasta vi se întâmplă constant în viața voastră de toate zilele. Este o scenă vastă; evenimentele exterioare vă fascinează și uitați că sunteți instanța care vede: conștiința. Ca să cunoașteți adevărul, ca să vă descoperiți esența, un singur lucru este necesar: să vă treziți și să știți că sunteți într-o sală de spectacole și atâta tot. Comportamentul vostru traduce foarte bine turbulența voastră. Nu simțiți deci că mentalul vostru nu este niciodată echilibrat, în repaos? Fie că sunteți așezați sau culcați, fie că sunteți în picioare inactivi sau ocupați, sau adormiți, emanați tensiune, agitație. Calmați-vă vă rog!

Pentru a se manifesta bucuria inalterabilă și muzica interioară care aparțin esenței voastre divine au nevoie de pânză, de fond de liniște. Tumultul este în voi. Zgomotul exterior este anodin. Pentru inima mulțumită, vacarmul lumii este inexistent. Singura adevărată problemă este propria voastră nervozitate, tam-tam-ul vostru mental. Nicăieri în altă parte în natură nu se întâlnește o trepidăție egală cu aceea care se află în spiritul vostru. De ce v-ați privat de grație, de fluiditate, de inocența plantelor sau a animalelor, a râurilor? Deoarece abordând o identitate deosebită, carnavalescul *“eu”*, v-ați considerat ca fiind separați, diferiți de tot ceea ce nu este în voi. Îngrijorarea voastră, agresivitatea voastră, angoasa voastră, tensiunile și disperarea voastră, au toate ego-ul drept numitor comun. În consecință, înainte de a întreprinde ceva – fie mareț, fie mărunț – expulzați regele Eu. O pace divină se va răspândi în voi.

Ascultând vântul, fiți vântul; sub aversă, fiți ploaia. Fiți cerul cu cerul, obscuritatea cu noaptea, lumina cu razele soarelui. Nu vă izolați. Sunteți o picătură de apă; lăsați-vă să cădeți în oceanul de existență și gustați frumusețea, armonia, realitatea esenței. Vegheați să fiți lucid în orice clipă.

Conștientizați cel mai mic gest, cel mai fugitiv din gândurile voastre, cea mai mărunță emoție a voastră. Încetați de a mai fi niște somnambuli. Vigilența va face din spiritul vostru o oglindă pură. Meditația sfârșește prin a radia în viața aceluia sau aceleia care începe să existe plinar, a cărui comportament devine conștient de la început până la sfârșit. În curând, starea meditativă nu vă va părăsi nici ziua, nici noaptea. Ea vă va purifica actele, căci ființa cu adevărat conștientă, total trează, este incapabilă să facă rău

altuia. Răul nu se poate perpetua decât în ignoranță, în orbire. El își extrage forța din iluziile voastre.

Culmea meditației sau a stării samadhi este ceea ce aș numi *“marea moarte”*. Corpul vostru va muri, este evident, dar veți îmbrăca un altul și veți renaște, căci moartea fizică nu antrenează psihicul, ego-ul, în mormânt. Morțile și reîncarnările se vor succeda până în ziua stării de samadhi, până la eliberare.

Samadhi este marea moarte, deoarece el risipește eul și oprește roata nașterii și a morții. Ceea ce rămâne atunci este existența pură eternă. Această mare moarte este numită și *“mocsha”*, emancipare, Brahma, Dumnezeu. Vă cer să considerați dhyana, meditația, ca pe o odihnă și nu ca pe o activitate. Termenul non-acțiune aceasta desemnează – calmul absolut, încetarea acțiunii. Când nu mai faceți nimic și când spiritul vostru a devenit imobil se naște un lucru pe care niciodată învățămintele religioase nu vor putea să vi-l predea: veți vedea într-un mod imediat și direct ceea ce se află în inima vieții, în centrul tuturor acțiunilor; veți vedea izvorul, creatorul Totului.

Sarahapada a spus: ” *du-te și odihnește-te în acel loc în care soarele și luna nu pot ajunge, în care nici aerul nu îndrăznește să intre*”.

Acest loc se află în voi. Numai voi puteți pătrunde până la el. Este Atman, Sufletul.

Corpul vostru este accesibil altora. Lumea poate să intre în organismul vostru, deoarece acesta face parte din lume. Corpul este o formă a samsarei. Simțurile sunt ușile sale, mentalul este un amestec de impresii venite din exterior pe căi senzoriale. Atman, sufletul, există în afara și dincolo de corp, de gânduri și de sentimente. Cel care nu-și regăsește centrul vid și pur, cel care își ignoră identitatea, sufletul, trăiește în zadar, căci nimic nu mai are valoare atunci când conștiința este absentă.

Samsara, lumea tranzitoriului, a efemerului și nirvana, eliberarea, întronarea sinelui etern, nu sunt două lucruri diferite. Faptul de a le distinge nu este legat de natura lor. Diferențele nu sunt obiective. Samsara nu este nimic altceva decât nirvana, dar voi le percepeți ca fiind diferite. Orbirea voastră introduce distincția, realitatea este una. Voi sunteți cei care disecați, care introduceți o dualitate. Din punctul de vedere al cunoașterii există uniune, fuziune. Din punct de vedere al ignoranței există diferență și chiar opunere. Ceea ce omul adormit ia drept samsara, este nirvana pentru iluminat. Ceea ce este ignoranță pentru lume, este cunoaștere pentru suflet. Chestiunea centrală, singura problemă este deci de a răsturna privirea voastră interioară și nu de a modifica lumea exterioară. Dacă voi vă schimbați, totul se schimbă. Sunteți în același timp și samsara și nirvana.

Adevărul nu poate fi cumpărat, oricare ar fi prețul pe care ați fi dispuși să-l plătiți. Nimeni nu vi-l poate da sau nu vi-l poate vinde. El este fructul dezvoltării conștiinței voastre.

Într-o zi împăratul Bimbasara se duse la Mahavira. *“Caut adevărul – zise el – Îți dau tot ce dorești pentru a-mi oferi această cunoaștere ce pune capăt suferințelor și greutăților”*.

El credea că poate să cumpere adevărul așa cum își supusese o lume întreagă. Văzând ego-ul lui Bimbasara lucrând, manifestându-se, Mahavira spuse: *“Majestatea voastră trebuie să meargă mai întâi să-l vadă pe Punyashravak, un cetățean din acest ținut și să obțină fructul meditației sale. Acesta va face călătoria spre eliberare mai puțin grea și accesul la adevăr mai ușor”*.

Bimbasara se duse la Punyashravak și îi spuse: *“Am ceva a-ți cere. Vinde-mi fructul meditației tale. Nu mă voi târgui”*. *“Majestatea voastră – răspunse acesta – meditația înseamnă seninătate, a avea spiritul eliberat de tentație și de ură, a rămâne imperturbabil în tine însuși. Cum poate o persoană să dea așa ceva unei alte persoane? Este imposibil să cumperi sau să primești așa ceva. Trebuie să găsești tu însuși”*.

Alt mijloc nu există. Adevărul nu poate fi înmănat ca un cadou sau dat ca o pomană și nu-l puteți obține nici cu forța. Orice violență este o mișcare a ego-ului, iar acesta nu poate să coexiste împreună cu adevărul. Trebuie să-l ștergeți până deveniți un zero. Divinul nu intră decât prin poarta vidului. Nu încercați să-l luați cu asalt. El nu răspunde decât la sensibilitate și la receptivitatea vidului din om.

Phoi Neng spunea despre drumul ce duce spre adevăr, că el este cultură prin non-cultură. Non-cultura semnifică nerecurgerea la forță, non-acțiune. Nu este o performanță, ci o evacuare. Omul reușește în măsura în care se debarasează de ego-ul său. Ce devine apa de ploaie? Ea nu rămâne pe coline, ci coboară pantele și merge să umple șanțurile.

Adevărul are o natură similară cu aceea a apei. În consecință, fiți complet vizibili și atunci el vă va copleși, vă va umple. Adevărul se află în voi, se află în mine. Nu îl căutați nicăieri în altă parte. Săpați fântânile sufletului cu sapa meditației, îndepărtați tot ceea ce aparține lumii exterioare și degajați natura voastră.

Cel către care aspirați este aici, foarte aproape de voi, în voi.

CAPITOLUL VIII

STĂPÎNUL CASEI

Sunt fericit să vă revăd. Ardoarea dorinței voastre, setea voastră de adevăr sunt perceptibile. Inima voastră și a mea bat în același ritm. Este splendid! Nimic nu este mai frumos decât nostalgia Divinului. Ce am să vă spun? Îmi așteptați cuvintele. În asemenea momente îți dai bine seama de neputința cuvintelor. Ele se potrivesc atunci când nu ai nimic deosebit de spus. Dar când vrei să exprimi ceva vital, ele eşuează lamentabil. Nu poate fi altfel. Experiența beatitudinii, viziunea frumuseții sunt atât de subtile, încât ele nu seamănă cu nimic cunoscut. Încercând să vorbești se constată imediat că verbul nu are nici un sens și că ele omoară invariabil realitatea vie pe care încearcă să o conțină.

Spiritul a dispărut, nu mai rămâne decât litera. Atunci ce am să vă spun? Nu ar fi oare mai bine să tac? Ce blândețe! Câtă bucurie dacă am putea rămâne așezați în liniște, calmi, dacă ați putea să vă apropiați de real fără să o porniți pe drumul mentalului!

Aș putea să tac. Nu ați fi obligați să ascultați și totuși adevărul s-ar dezvălui, deoarece el se află în fiecare din voi. Muzica pe care doriți să o auziți se înalță în orice clipă în inima voastră și căutarea voastră, încercarea voastră de a găsi esența este o rugăciune permanentă. A aspira la Ultim și a aștepta în liniște sunt stări care construiesc rugăciunea. Ceea ce ființa umană vrea să găsească se află în ea însăși.

Veniți aici ca să mă ascultați, în timp ce totul se află dintotdeauna în adâncul vostru. Nu vă puteți pierde condiția originală, existența voastră, ființa voastră, singurul bun care este cu adevărat prețios nu vă poate fi luat. Ori, voi ce faceți? Tatonați în toate sensurile și plângeți după aceea după ce nu ați părăsit niciodată. Ce aberație!

Îmi aduc aminte de o poveste al cărei autor nu mi-l mai amintesc. Într-o zi niște călugări se adunaseră în număr mare într-un templu, deoarece maestrul trebuia să se adreseze lor. Oratorul sosi foarte târziu. Un călugăr îi puse dintr-o dată întrebarea: "*Ce este adevărul?*" Sala vibra de o atenție intensă. Vizitatorul era considerat ca un iluminat. Răspunsul său era așteptat febril. Iată ce răspunse el: "*O, călugări!*" Această exclamație rezonă multă vreme în liniștea sălii. Apoi maestrul părăsi locurile fără să mai adauge nimic.

Înțelegeți? Ce spusese? Totul, sunt convins de aceasta! El formulase tot ceea ce merita osteneala de a fi exprimat. Același lucru vreau să vi-l comunic și eu. Acest lucru prețios, mai prețios decât toate, care nu se poate exprima printr-un discurs. Iată ce înseamnă acest "*O călugări!*"

Nu căutați adevărul în lume. Nu întrebați pe nimeni pentru a fi informați despre el. Dacă există, el nu poate exista decât în voi înșivă. Iată de ce acest om nu a vorbit nimic despre adevăr. El n-a făcut decât să interpeleze congregația, așa cum strigi pe cineva pentru a-l trezi. Era singurul răspuns posibil.

A abolii ignoranța echivalează cu găsirea adevărului. A te ilumina este singura cale; a te trezi este singura cale. Dormiți. Nu vedeți deci ceea ce este evident, ceea ce sunteți voi. Visurile voastre vă duc departe, în derivă, cu mâinile întinse spre ceea ce posedați deja, precum iedul cerbului moscat, care în delirul său urmărește cu disperare

parfumul pe care-l exală el însuși. Lumea exterioară nu vă va procura niciodată ceea ce se află etern prezent în voi, nici chiar dacă v-ați pierde viața străduindu-vă. Demersurile care pot să vă pună în contact cu fenomenele periferice nu se potrivesc cu călătoria spre centrul sufletului vostru; aici, sau în acest caz, orice întreprindere este inutilă. Nu trebuie să căutați, trebuie să vă treziți!

Omul care s-a adresat călugărilor nu a predicat; el a chemat, el a strigat.

Mahavira, Buddha, Krishna, Christos, au chemat și ei. Învățătura lor nu era o învățătură, ci un clopot de alarmă. Și eu strig. Auziți? Îmi veți permite să vă perturb somnul, să vă distrug visurile? A visa vi se pare ceva consolator, mulțumitor; dar fiți atenți, vă intoxicați din ce în ce mai mult, iar pacea, seninătatea și beatitudinea se îndepărtează inexorabil.

Scuzați-mă, nu mă voi opri de a continua pe aceeași temă. Ce aș putea face altceva? A vă comunica adevărul este exclus, dar a vă scoate din letargia voastră și a vă împinge spre descoperirea naturii voastre reale, da, aceasta pot face. Atâta vreme cât dormiți, nimic din ceea ce puteți face nu va fi de vreo utilitate. Ceea ce înțelege un adormit este mereu iluzie. Să nu aveți decât o singură grijă, aceea de a vă trezi, de a vă regăsi conștiința.

Religiile nu au nimic religios. Ele sunt secte, mascarade. Religia este una, nu poate fi decât una. Dharma este dharma. Religia va continua să fie detronată prin complotul credințelor, atâta vreme cât dvs. veți continua să trăncăniți de porunci, de dogme, de toate aceste bucurii care vă opun unele împotriva altora. Acestea sunt stupefiante. Autoritățile așa zis morale îndrăznesc să declare că discursurile lor responsabile de ura dintre oameni, vor apropia oamenii de Divin! Ceea ce crează discordie în om și printre oameni nu va conduce niciodată ființa umană către lumină. Nu poți recolta pace, semănând furtună.

Înmulțirea bisericilor este o manifestare a inconștientului. Ființa care ajunge la cunoașterea de sine, care revine la ceea ce nu a încetat niciodată să fie, nu mai poate fi un hindus, un creștin, un musulman. Ea este religioasă, ea încetează să fie sectară. Oare ce poate avea spiritual o instituție? Toate organizațiile sunt profane, sociale. Baza lor este ignoranța care secretă frică și aceasta generează violența. Scopul lor nu este adevărul, ci securitatea. Națiunile, grupurile, asociațiile de toate felurile, au un singur motor: frica. Și omul căruia îi este frică dorește mai presus de orice să-i facă pe alții să tremure de frică. Iată de ce numărul este o grijă permanentă a oricărei instituții. A fi numeroși în aceeași gală este sinonim cu puterea și aceasta dă o impresie de securitate. Apărarea și atacul sunt la fel de ușoare. Este exact ce fac sectele din negura timpurilor. Și aceasta va continua.

Instituțiile așa zis religioase nu conduc omul către Divin, funcția lor nu este de acest gen.

Religia demnă de acest nume – dharma – nu este un eveniment social. Ea este o mare tulburare, total intimă, a ființei voastre. Ea se produce într-o solitudine absolută a sufletului și nu are nici o conexiune cu ceea ce faceți celorlalți; ea este ceea ce faceți cel mai profund în voi înșivă. Dharma este aplecarea inimii voastre în inima voastră, regăsirea sufletului vostru.

Puneți-vă doar o singură întrebare: *“Cine sunt eu când sunt singur, fără societate, fără activitate nici fizică, nici mentală?”* Bisericile, moscheile, templele, pot ele răspunde? Acestea sunt manifestări ale samsarei, a lumii exterioare. Nici un pelerinaj în

timp și spațiu nu va ajunge niciodată în voi, în templul bucuriei, al frumuseții, al dragostei și misterului vital care strălucește în orice bărbat, în orice femeie. Atâta vreme cât nu va fi restabilită în ea, în sine însăși, ființa umană va obosi în van, nimic nu-i va alina suferințele și degradarea.

Simțurile corporale vă atrag spre exterior. Ochii, urechile, nasul, gura, pielea, sunt deschise către periferie. Mentalul vostru de asemeni. El prinde eco-ul a ceea ce se petrece în afară. Iată de ce își proiectează idolii în depărtare, în așa fel ca să-i vadă, ca să se poată apropia de ei. Fiecare om își fabrică otrava care-l rupe de viață. El însuși își elaborează fantasme care-i sapă inteligența și bea deliberat cupa care-l intoxică.

Părăsiți scena, mergeți să vedeți ce este în culise. Voi cunoașteți lumea prin intermediul simțurilor. Acela care percepe este în voi și nu poate fi cunoscut pe această cale. Orice dificultate își are rădăcinile în incapacitatea de a înțelege aceasta; că simțurile și mentalul vostru sunt mici ferestre către exterior și că niciodată ele nu vă vor arăta ceea ce este în interior. Pentru a vă găsi natura divină, trebuie să săriți din afară, să renunțați la tacticile senzoriale și mentale obișnuite, să uitați suprafața și să plonjați. Nu veți avea niciodată certitudinea imediată și vie că lucrurile străbătute cu mentalul sau cu simțurile voastre sunt așa cum le vedeți. Voi interpretați, voi umpleți lacune inventând teorii. Cine-mi va spune că sunteți aici, în fața mea? Eu poate mă găsesc în plin vis. Dar clipa care vede, conștiința care luminează, nu pot fi o iluzie. Personajul unui vis nu știe că este un personaj visat. Ipocritul nu-și poate denunța propria ipocrizie. Numai o privire clară poate vedea adevărul și falsul. Eu spun de asemeni că ființa umană este adevăr, este natura sa, este ființa sa. Săpați în voi înșivă, aruncați tot ceea ce vă orbește vederea, instalați-vă în fine în acel loc inefabil a cărui pierdere v-a făcut să plângeți atâtea vieți.

Rătăciți fiindcă vă înșelați cu privire la direcție. Ceea ce căutați cu atâta râvnă nu este departe, nu este afară. Meditați și vă veți întoarce la voi. Vă veți reaminti de ceea ce nu ați încetat niciodată să fiți.

David Hume spunea: *“De fiecare dată când am fost absorbit în mine însumi, nu am întâlnit decât idei”*. El nu a străpuns decât straturile superficiale și a rămas acolo. Spargeți cochilia dacă vreți să vedeți ce conține. Voi nu părăsiți nici o clipă învelișul ființei voastre și deduceți, de asemeni, că suprafața efemeră este totul.

Cel care trăiește pe planul corpului și al intelectului duce o existență profană, *“modernă”*. De îndată ce are o prezență dincolo de corp și psihic, omul devine religios.

Gândiți-vă la Dumnezeu și iar gândiți-vă. Eu insist pentru ca nu cumva să vă faceți vreo iluzie în această privință. Orice gânduri acoperă realitatea unei roci. Ele sunt impregnate de dorințe, de pasiuni, pentru că ele sunt extravertite, ele aspiră la cu totul altceva decât ceea ce sunteți voi înșivă. Este imposibil să-ți faci vreo idee oarecare cu privire la Sine, fiindcă el este interior, el este voi. Voi puteți să-l *fiți*, să-l *cunoașteți*, dar nu să-l concepeți. Meditați, alungați norii și cerul vă va apărea în frumusețea sa imaculată.

Copilul privește, el vede și trăiește fără să transpună nimic în cuvinte, în gânduri. În asta stă cheia. Este așa de simplu și natural! Dar pentru voi a devenit lucrul cel mai complicat din câte sunt.

Fiți atenți. Eu vă văd, eu vă privesc, nimic mai mult. Un calm de nedescris mă cuprinde, o tăcere vibrantă, vie. Eu aud tot, nimic nu-mi scapă și cu toate acestea spiritul

meu nu face nici cea mai mică undă. Eu sunt în pace, fără reacții, fără gânduri. Iată ce este darshan, viziunea imediată și pură.

Această *“atenție dreaptă”* este meditația. Priviți obiectele atât exterior cât și interior, fără nici un scop. Observați, fiți martori neutri și detașați. Progresiv, pacea, vidul, absența ideilor, se vor instala. Conștiința voastră se va deștepta. Faceți asta oriunde, oricând. Sub privirea martorului, ego-ul se închircește.

Ofilindu-se *“eu”*-l face loc *EU*-lui.

Sadhana martorului vă va procura cu ușurința instantanee a conștiinței care observă. Într-o bună zi, observatorul se va arăta în toată imensitatea sa și gloria sa va mătura toate mizeriile voastre.

Această sadhana trebuie să devină continuă. Nu vă descurajați, va veni timpul când contemplarea se va stabiliza. Veți fi în această stare zi și noapte. Când veți rămâne conștient dormind, veți ști că ați călătorit departe de voi înșivă. Astăzi sunteți inconștienți chiar nedormind. Mâine, veți fi conștient în orice împrejurare, nimic nu vă va mai face să vă clătinați, intelectul vostru va fi ca o mare întinsă, ca o flacără pe care nici o adiere nu o face să tremure. În această stare voi veți cunoaște Divinul, natura voastră originală, adevărul. Porțile palatului celest vă vor fi larg deschise – în voi!

Poseziile de orice tip, inclusiv cele mentale vă hrănesc persoana socială, ceea ce explică de ce aceasta cere din ce în ce mai mult. Gândurile, de asemenea, sunt achiziții deosebit de insidioase. Ele întrețin și hrănesc ego-ul într-un mod foarte subtil cu impunitatea care le constituie forța. Ipocrizia arogantă a gânditorilor, ca și a oamenilor de bine, nu este întâmplătoare, ea este consecința naturală a gândirii. *“Gândesc, deci exist”*.

La origine, spiritul vostru nu este contaminat. Vă nașteți puri; mai târziu gândurile care mișună în lume se introduc și se încrustează în creierul vostru. Sufletul nu gândește, el este. Ideile îl înconjoară și dacă vă atașați de ele, ele formează în final un fel de zid care vă sugrumă, vă izolează conștiința. Orbul poate să primească din exterior indicații despre lumină, dar perceperea luminii, senzația de a vedea nu poate veni decât din interior. A învăța este achiziție, a trăi este energie. Informația este căpătată în periferie. Elanul vital țâșnește din inima profundă. Ori, atunci când obții ceva, ți se conferă un impuls, o excitație, care seamănă de departe cu un fel de injecție de vitalitate. Este o iluzie foarte puternică și foarte seducătoare pentru ignorant, iar eul se hrănește din ea. Dar acest eu nu este viu decât în aparență. De fapt el este inconsistent. Cea mai mică scânteie de lumină îl face să se stingă, să moară ca un balon de săpun. De aceea energia voastră reală este total lipsită de ego.

Fiți atenți! Este capital să vedeți ce anume distinge știința de înțelepciune. În călătoria interioară, falsă știință, iluzia lui *“Eu știu”* este un obstacol mult mai grav decât abrutizarea. Această impresie că puteți să știți, vă face vulnerabili la gândurile înconjurătoare și face din voi niște intelectuali lacomi. În loc să ajungeți la cunoașterea condiției voastre prime, vă ascuțiți limba și vă umpleți creierul cu referințe livrești. Mai devreme sau mai târziu vă veți imagina că adevărul nu are secrete pentru voi. Cuvintele se înscriu în memoria voastră; ele se dispun sub formă de întrebări și întrebările produc automat răspunsuri. Această degradare vă îndepărtează facultatea de discriminare și iată-vă acționați de mecanisme externe, străine sufletului vostru.

Pentru a avea acces la cunoașterea de sine, trebuie deci să începeți prin a decapa intelectul, prin a eradica toate ideile preconcepute, prin a te curăța de tot ceea ce nu este

sinele tău. Problema voastră nu poate să primească decât o singură soluție, pe a voastră. Nimeni nu vă poate ajuta, nimeni nu poate trăi în locul vostru. O soluție nu vine niciodată din altă parte, este conținută în problemă. Dacă întrebarea este interioară, cum ar putea răspunsul să fie exterior?

Aceasta înseamnă că adevărul nu poate fi învățat. El trebuie să fie descoperit, dezvăluit. Aceasta este diferența fundamentală dintre cel care a studiat Sfintele Scripturi și cel care și-a recâștigat centrul vid.

Pentru lume, ființa educată ajunge pe deplin. În sfera Divinului aceasta nu are nici cea mai mică greutate; din contră, spiritul vanitos este căzut foarte departe de punctul său de plecare. Ce vă pot procura informațiile? O noțiune despre ceea ce nu este natura voastră luminoasă – lumea. Nu veți cunoaște niciodată lumea efemerului. Ceea ce este în afara voastră este învățat din exterior. Degeaba vă veți apropia, distanța se va menține. Este mult mai bine pentru voi să stabiliți un contact cu ceea ce nu este “voi”, decât să recoltați informații mai mult sau mai puțin vagi și să le combinați în capul vostru, dar nu veți obține niciodată cunoașterea, experiența trăită din interior. Veți putea să știți multe lucruri apropo de cutare sau cutare fenomen, dar fenomenul în sine vă va scăpa întotdeauna. Ori, pentru a cunoaște, a te naște cu abolirea oricărei distanțe este o condiție primă. Puteți deci cunoaște ceea ce sunteți, dar nu și ceea ce este separat de propria voastră ființă. Distanța poate fi abolită dacă ea este imaginară.

Ea nu poate fi abolită atunci când este reală. Un singur lucru este foarte aproape de mine: eu însumi. Această ființă care sunt eu nu se poate depărta de mine, ea este eu, adevăratul meu centru și nu pot să cunosc nimic altceva decât propria mea esență. Dacă cred că m-am îndepărtat de ea, mă înșel. Cum aș putea eu să mă părăsesc pe mine? Eu singur sunt în inima ființei mele, acolo îmi găsesc odihna, căminul, tronul perfecțiunii mele. Este singurul lucru pe care eu pot să-l cunosc.

Rețineți că noi nu putem cunoaște lumea. Avem anumite noțiuni cu privire la ea și putem cu ajutorul lor să amenajăm lumea, ba chiar să o distrugem. Atâta tot. Din contră, putem să ne cunoaștem realitatea noastră. Informațiile despre Atman, despre suflet, sunt imposibile. Iată de ce shastras-urile, cărțile, cuvintele, ideile, sunt de ajuns pentru a intra în relație cu lumea, cu universul non-eului, dar sunt inadecvate pentru ceea ce ține de eu. Știința este o scriptură, un shastras, un amalgam de informații și de teorii în legătură cu obiectele și cu fenomenele.

Religia este o sadhana, o experiența vie, calea care duce la cunoașterea de sine. Eu nu predic, orice predică ar fi sterilă. Aveți nevoie de un tratament pentru a vă vindeca. Nu voi insista asupra nici unei doctrine spirituale, deoarece ele nu duc la nimic. Vă voi vorbi de metoda care vă va permite să vedeți prin voi înșivă. Și nu voi regreta niciodată suficient faptul că gândirea este necesară în domeniul în care nu puteți avea viziune, în lume. Ea nu trebuie să se amestece în universul în care domnește viziunea. Orbului trebuie să-i explici drumul. Omul care vede, vede fără instrucțiuni.

Ideația nu este un semn de inteligență, ci al unei carențe, este o proteză. Cunoașterea adevărată este fără gânduri, ea este conștiință infinită, experiență imediată, fuziune. Nimic nu poate să o predea, să o creeze sau să o provoace. Știința nu este și nu va fi niciodată cunoaștere. Explorarea lumii nu vă va transforma, ea schimbă aspectul vostru exterior, ca și cum v-ați schimba hainele. Ego-ul vostru este tot prezent și înțelepciunea absentă. În asemenea condiții ipocrizia voastră se va agrava, în măsura în care vă veți împodobi cu culori frumoase și vă veți pune haine strălucitoare. O prăpastie

există între ceea ce este omul și ceea ce crede că este. Conflictul care se desfășoară în el, între centrul radios al ființei sale și carapacea sa socială, îi ruinează nu numai propria viață, ci și pe aceea a altora. Învățământul zis spiritual sau religios poate să vă modifice masca. Transfigurarea cere cu totul altceva: abandonarea a tot ceea ce nu este Atman, avansând pe calea sadhanei, ceea ce este ceva absolut intim, personal și necomunicabil. Nimeni nu deține adevărul, el vă aparține în exclusivitate, el este voi, realitatea voastră. Cel care pretinde că vi-l conferă vă înșeală, vă propune o capcană. Ceea ce poate fi transmis este un obiect, niciodată realitatea. Aceasta este eminamente subiectivă și nu se revelează decât ființei care o trăiește.

Pentru a cunoaște îndepărtați toate straturile care vă țin loc de identitate, îndepărtați tot ceea ce vă obstrucționează, uitați ceea ce ați învățat. Atunci când vizitatorii vor părăsi locuința voastră, veți distinge gazda, stăpânul casei.

Vi se vorbește despre tot și despre nimic și de asemenea despre ceea ce este real și adevărat, dar nu și despre modul cum trebuie să vă descoperiți propria voastră realitate. Nu se predă metoda, sadhana, care conduce la cunoașterea de sine. E o catastrofă! Aceste omisii culpabile reduc omul la corpul său.

Atmosfera senină care domnește aici îmi spune că înțelegeți vorbele mele. Aceasta nu ajunge. Calea trebuie trăită, nu înțeleasă. Angajați-vă pe cale, începeți prima sadhana. Veți avea o surpriză. La început va trebui să faceți eforturi, dar imediat adevărul vă va aspira. Nici un pas în direcția Divinului nu este pierdut, fiți încrezători. O! Cât mi-aș dori să percepeți Aceasta și să o repercuți în jur! Realitatea este atât de aproape, atât de aproape! Soarele strălucește deasupra voastră și voi țineți ochii închiși.

CAPITOLUL IX

OCEANUL ADEVĂRULUI

Prima întrebare: Deci nu acordați nici o importanță filozofiei? Nu ar trebui să fim avertizați de adevăr ca să-l găsim?

Răspuns: Adevărul vă va fi cunoscut când o să-l trăiți. Tot ceea ce știți în legătură cu acest subiect este absolut greșit. Fără experiență personală nu-l puteți înțelege, asta este. Nu fiindcă instructorii voștri sunt mincinoși; urechile voastre sunt astupate.

Cum auziți cuvintele mele? Au ele un sens identic pentru voi și pentru mine? Nu. Pentru că voi nu ați trăit ceea ce am trăit eu. Interpretați pe dinafară, dați o semnificație particulară la ceea ce spun. Termenii sunt ai mei, traducerea este a voastră. Ori, explicațiile voastre, pot ele transcende nivelul la care vă aflați în acest moment? Credeți că îl ascultați pe Krishna citind "*Bhagavad Gita*"? Evident nu. Voi vă ascultați pe voi înșivă. Voi ignorați că sunt biblioteci întregi pline de comentarii despre Gita. Ceea ce abordați intelectual, aici înțelegând și shastras, Sfintele Scrieri, este invariabil o oglindă a lui Narcis.

Omul nu are cunoașterea de Sine, nu poate înțelege decât concepte. Adevărul îi rămâne necunoscut. Ori, ce sunt conceptele voastre? Voi le-ați spicuit din cărți, de pe lângă unele autorități și voi le-ați acomodat la sensul vostru. Ele au tenta ego-ului vostru. Aceasta explică antagonismele ireductibile care domnesc între secte, între instituțiile așa zis religioase. Puteți măcar pentru o clipă să vă imaginați ostilități între Buddha și Christ? Adepții unei doctrine detestă oamenii de o altă doctrină. Agresivitatea este bineînțeles a lor, maestrul nu-i decât un pretext.

Bisericile sunt organizate în jurul unei doctrine, a unui adevăr stabilit în care adepții cred. Religia este realizarea celor care *cunosc* adevărul, pentru ei nu este o problemă să creadă. Experiența mistică este unică, identică pentru toți, în timp ce numărul de credințe desfide imaginația și fiecare ignorant îi adaugă mica sa opinie personală.

Religia este expresia darshana a viziunii. Religiile sunt fructul otrăvit al orbirii. Cea mai mare bunăvoință a lumii nu poate împiedica religiile să devină antireligioase. Încă din timpuri imemorabile, omul este victima acestei damnări, al acestui paradox diabolic.

A doua întrebare: Nu se poate gândi la adevăr fără să se formeze concepte în legătură cu el?

Răspuns: Eu vă cer să nu gândiți deloc. Puteți să vă gândiți la ceea ce nu știți? Nu. Ceea ce veți găsi va fi întotdeauna din domeniul cunoscutului. Intellectul se repetă, el nu este niciodată creativ. Dacă vreți să ajungeți la ceea ce nu cunoașteți, ieșiți din memoria voastră.

Prin urmare întoarceți-vă de la raționamente dacă vreți să știți cine sunteți. Acestea nu sunt decât cuvinte, nimic decât cuvinte. Ele sunt poate revelate, cu devotament păstrate în cărți sfinte. Dar pentru voi, ele nu înseamnă nimic. Cuvântul

oferă o părticică mică și ternă despre imaginea pe care v-o elaborați despre adevăr. Aceasta nu seamănă întru nimic cu adevărul total, strălucitor, viu. Toate ideile fără excepție, sunt fabricații omenești. Mai bine consacrați-vă la ceea ce nimeni nu a escaladat, la sursa eternă a întregii creații.

A treia întrebare: Cum este posibil să cunoaștem adevărul fără ajutorul cărților sacre? Nu trebuie neapărat să începem cu ele?

Răspuns: S-ar părea să credeți că dacă toate cărțile ar dispărea de pe această planetă, adevărul de asemenea ar părăsi-o? Cine credeți că depinde de cine? Cărțile de adevăr, sau adevărul de cărți? Nu, niciodată shastras-urile nu au luminat pe oameni. Ele au fost dictate de cei care au găsit lumina. Dacă doctrinele ar fi fost capabile să trezească omenirea, aceasta s-ar fi făcut demult.

Shastras-urile vă ghiduiesc memoria, vă fac în același timp foarte rău și foarte inconștient și vă lasă neschimbat. A atinge adevărul este o aventură fantastică, o mutație totală a ființei voastre. Nimic nu va mai rămâne în picioare din vechiul om. Cuvintele generează cuvinte, materia produce materie, mereu va fi așa. Cunoașterea nu este de această natură, ea aparține conștiinței.

Cum este posibil să cunoaștem adevărul fără ajutorul cărților sfinte? – întrebați dumneavoastră. Cât despre mine, eu inversez întrebarea: *“Cum veți cunoaște adevărul rămânând aplecați asupra cărților voastre?”* Nimic și nimeni, nici shastras, nici guru, nu vi-l vor transmite niciodată. Tot ceea ce obțineți din exterior (și conceptele de asemeni aparțin samsarei) face obstacol călătoriei interioare. Singura adevărată shastra este în voi și voi sunteți propriul vostru guru, singurul vostru maestru adevărat. Descoperiți-vă natura originală și veți cunoaște de îndată adevărul.

A patra întrebare: Deci, ceea ce prezintă intelectul ca adevăr, nu este adevăr?

Răspuns: Intelectul gândește. A gândi este funcția sa. El nu cunoaște. El tatonează în întuneric, el nu vede. Adevărul se obține prin viziune directă, el se revelează când spiritul este mut, calm și vid. Cunoașterea este spontană, nediscursivă, directă. Ea este conștiință. Nu raționament. Intelectul este somnul vostru, intuiția este trezirea voastră. Rațiunea nu vă conduce nicăieri, drumul său este circular. Nu este nici o legătură între tatonările unui orb și lumină, cu atât mai mult cu cât nu este legătură între reflex și real. Acestea sunt planuri total diferite.

A cincea întrebare: Aparițiile lui Krishna sau a lui Christ, sunt ele experiențe mistice?

Răspuns: Nu. Nici o apariție nu este o experiență spirituală. Toate acestea sunt de ordin psihic. Atâta vreme cât vedeți pe un altul, oricine ar fi el, nu vedeți Sinele. Veți fi mereu foarte departe de natura voastră profundă. Vă veți odihni în el (Sine) când nu veți mai percepe nimic ca fiind în afara voastră. Când conștiința nu mai este fragmentată, ea se întoarce spontan către ea însăși. În inima sa divină, în vid.

Două lumi învelesc Eu-l vostru – cea a materiei și cea a mentalului. Ele se găsesc amândouă în afara voastră. Asta vă poate surprinde, dar spiritul nu sunteți voi, el nu este ființa voastră reală. Voi presupuneți că intelectul face parte din esența voastră pentru că el locuiește în corpul vostru. Aceasta este o iluzie printre atâtea altele. Condiția voastră originară nu este nici corpul, nici creierul, ea aparține unei cu totul altei sfere.

Nu considerați niciodată un eveniment fizic ca mistic. De ce o faceți pentru unele evenimente psihice, emoționale sau mentale? Pentru că imaginile voastre mentale diferă de imaginile pe care vi le formați în legătură cu lumea fizică – le vedeți cu ochii închiși. Dar atunci de ce nu vorbiți de visurile voastre ca de experiențe mistice, ele de asemenea survenind când simțurile vă sunt în stare de odihnă. Pentru că visul are ceva particular, că se adevărește vis de îndată ce ieșiți din somn.

Din contră, unele scene mentale suscită o puternică impresie de realitate și chiar de spiritualitate fiindcă se prezintă în fața ochilor voștri deschiși. Acestea sunt proiecții, visuri cu ochii deschiși. După persoană, Dumnezeu – de exemplu, va fi perceput cu trăsăturile lui Krishna, Christ sau ale altuia. Se poate spune că vă concretizați dorințele. Aceasta nu are nimic mistic sau divin. Acestea sunt fenomene psihice provocate de o autohipnoză intensă.

A șasea întrebare: Atunci cum poate fi văzut Dumnezeu?

Răspuns: Fenomenul “*a vedea*” este înșelător, el presupune că este ceva de văzut. Termenul “*Dumnezeu*” este de aceeași natură, el presupune o prezență, undeva, a unei persoane sau a unei personalități supreme. Nu există “*Dumnezeu*”. Ceea ce există este Divinul, care este o forță, un ocean nelimitat de energie, de conștiință. Această energie se manifestă sub numeroase forme. Se poate spune că “*Dumnezeu*” este Creația, o realitate creatoare, viața.

Identificarea cu corpul și cu mentalul lasă impresia de a fi cineva, un “*eu*” distinct de restul existenței, un ego, o identitate. Acest “*eu*” iluzoriu vă privează de Divin. Distanța pe care el o creează este de asemeni un miraj. De fapt nici o separație, nici o distanță nu este posibilă. Voi credeți că sunteți “*voi*” pentru că sunteți neștiutori, amnezici. Voi v-ați uitat natura, condiția voastră originară și imuabilă.

Forța vitală infinită, creatoare, nelimitată, pe care o redescoperiți renunțând la ego este “*Dumnezeu*”. Experiența pe care o faceți dincolo de stingerea “*eu*”-lui este adevărata viziune Divină. Și ce se vede atunci? Nimic ce ar evoca o identitate oarecare. Nu mai există nici “*eu*”, nici “*non-eu*”. “*Celălalt*” nu există. Ceea ce este în valurile mării, în muguri sau în frunzele moarte, este și în mine. Nicăieri nu rămâne o linie de demarcație între mine și ființa cosmică. Eu sunt în El; eu sunt El. Singur El există. Asta este adevărata viziune, extazul mistic. Un trezit s-a exprimat în acești termeni: “*Tat Tvam Asi, tu ești Acesta*”. În ziua când veți simți sau veți trăi Acesta, voi l-ați “*văzut pe Dumnezeu*”. Tot restul este imaginație.

Ce este deci viziunea lui Dumnezeu, dacă nu ar fi asimilarea ființei voastre cu a Lui? Cum poate avea picătura de apă o percepție directă, imediată și adevărată a oceanului? Pierzându-se în el. Fuzionând cu el.

Dacă-L căutați pe Dumnezeu, faceți ca picătura de apă. Scufundați-vă în Divin, ego-ul vostru să dispară în El.

A șaptea întrebare: Eu cred în Dumnezeu și vă ascult spunând că credința este toxică. Trebuie deci să renunț?

Răspuns: Nu vedeți că această întrebare conține propriul răspuns. Cât valorează credința pe care o păstrezi sau o lepezi după plac? Nu este decât o credință oarbă, o idee golită de orice interes. Orbirea este singura problemă.

Eu nu vă cer nici să credeți, nici să încetați a crede, ceea ce este încă a crede. Eu vă recomand să cunoașteți. Conștiința este singura stare de spirit care are valoare. Unii numesc aceasta adevărata credință. Căutați adevărul fără nici o idee preconcepută, în perfectă inocență. Doctrinile v-au slăbit inteligența care a devenit apatică. Vă complaceți în această situație din lene, ea vă dă voie să nu faceți eforturi personale.

Adoptând un credo oarecare, vă îndepărtați de grija de sadhana. Într-un fel vă sinucideți. Spuneți “*nu*” vieții, adevărului viu. A crede este așa de ușor! Vă mulțumiți să discutați de bine, în timp ce cunoașterea de sine este o încercare considerabilă. *Religia* nu este o teorie. Din păcate *religiile* nu sunt decât asta. Karl Marx avea dreptate când vorbea de opium. Dar el ar fi trebuit să precizeze că stupefiantele populare se găsesc în *religii* și nu în *religie*.

V-au condiționat să credeți în shastras, în Sfintele Scrieri, în autoritățile zise religioase. Eu vă îndemn să credeți în voi înșivă. Descoperindu-vă adevărata identitate, veți înțelege ceea ce exprimă shastras. Țineți-vă bine pe picioarele voastre, sprijiniți-vă pe voi înșivă. La ce bun adevărul altora? “*Fii propria-ți lampă*”, spunea Buddha. “*Fii tu propriu-ți acoperiș. Nu sunt alte recursuri decât a te refugia în tine însuși*”. Eu vă spun același lucru.

Într-o noapte, un sadhu trecător își luă rămas bun de la gazda sa, el însuși un călugăr. “*E noapte și nu văd nimic*” – zise călătorul. El primi o lampă și când era gata de plecare, gazda i-o stinse restabilind întunericul cel mai adânc. “*Lumina mea nu te va lumina – zise călugărul – găsește-ți propria lampă*”. Călătorul a înțeles brusc. Lumina interioară l-a însoțit de-a lungul existenței sale.

Sadhana nu este un aspect sau un detaliu al vieții noastre. Ea trebuie să vă impregneze total, să vă însoțească peste tot, în orice moment, în orice împrejurare. Atunci ea va fi spontană. Spiritualitatea nu constă într-un ritual sau altul, într-un act special, într-o devoțiune învățată. Este un fel de a fi, un fel de viață unde totul devine devoțiune, rugăciune. Actele sau comportamentul dumneavoastră nu sunt niciodată religioase. Voi puteți fi religioși. Viața este religie. Depășirea mărginirii individuale, eliberarea în raport cu ego-ul vă așează deodată în TOT. Peretele din ceramică separă apa conținută în vas de apa din jur. Învelișul “*eu*”-lui vă ține departe de oceanul de adevăr.

Ce este acest faimos “*eu*” pe care toată lumea îl are permanent pe buze? Vi s-a întâmplat să-l examinați voi înșivă? El există numai pentru că nu l-ați privit niciodată în față. Cândva, odată, eu am vrut să aflu. Eu nu am găsit nimic. Ulterior, când veți dispune de un mare moment de liniște, priviți în voi înșivă. Nu veți găsi “*eu*”-l. El nu este. “*Eu*”-l vostru este o iluzie care s-a instalat din cauză de comoditate socială – atribuirea unui nume lucrurilor și oamenilor. Numele vostru și identitatea voastră au o oarecare utilitate practică în lume, dar nimic mai mult. În profunzime, natura voastră nu are nici nume, nici ego.

Nimic real nu corespunde expresiilor ca “a atinge nirvana”, “a se elibera”, “a ajunge la beatitudine”, “a găsi sufletul”, “a deveni Atman”. Cum să atingeți ceea ce nu ați părăsit niciodată, să deveniți ceea ce ați fost întotdeauna? Ceea ce se petrece este asta: iluzia pe care o dați lumii, cum s-ar zice conceptele pe care le întrețineți referitor la lume, se șterg ca un vis și vă veți găsi centrat în voi înșivă. A compara aceasta cu o călătorie, cu un câștig, este ceva stângaci. Aceasta seamănă mai degrabă cu cineva care doarme, visează o mie și una de peripeții și care deșteptându-se, își dă brusc seama că nu a părăsit patul. Voi nu vă întoarceți nicăieri, pentru că nu ați fost plecat nicăieri. Voi nu găsiți nimic, atâta vreme cât nu ați pierdut nimic. Voi dormiți. Singurul lucru necesar este să vă deșteptați. Descoperirea adevărului este întotdeauna perfectă, este o experiență totală, imediată. Nu este un proces sau o evoluție, ci un salt, o întoarcere, o explozie, o mutație. Vă treziți încetul cu încetul? Deloc. Dormiți sau nu dormiți. Visați sau nu visați. Nu există nimic intermediar.

Sadhana poate fi foarte lungă, este adevărat. Dar adevărul se manifestă cu o spontaneitate de fulger. El nu aparține timpului. Tot ceea ce se înscrie în timp este gradual, progresiv. Sadhana se derulează în timp și în spațiu. Iluminarea este în afara timpului.

Nu este de nici o utilitate să vă disciplinați la bunătate și la renunțare, asta nu este decât amenajare socială. Sadhana vă cere să depășiți noțiunile de bine și rău, de dragoste și ură, de caritate și cruzime, de samsara și moksha (de lume și de eliberare). Această transcendență a dualității zisă *veetaragata chaitanya*, este starea de dincolo de atașare și detașare. *Veetaragata chaitanya*, conștiința pură curățată de orice dorință, virtute sau păcat. Sfera *chaitanya* este cunoașterea imaculată și inalterabilă. Adevărul se arată numai omului în stare de *chaitanya*.

Vegheați ca mentalul vostru să fie alert și neutru zi și noapte, indiferent ce s-ar întâmpla, ca un actor care-și joacă rolul fără a pierde din vedere că el nu este personajul din piesă, care deci nu se identifică cu necazurile și fericirile acestuia.

Omul activ care rămâne conștient nu este afectat de evenimente. Este consecința naturală a vigilenței. Când merg conștient, eu simt că “eu” merg și simultan că “eu” nu merg. Corpul meu se mișcă, dar conștiința mea rămâne stabilă. Același lucru când eu mănânc, vorbesc, lucrez și așa mai departe. Un punct din voi nu participă, este martorul. El este mai sus, senin. El nu se agită, nu se bucură, nu suferă. Cu cât această experiență se va aprofunda, cu atât mai mult abaterile care vă fac să balansați între o emoție și opusul ei, se vor reduce. Fluctuațiile afective vor sfârși prin a înceta complet. Atunci veți înțelege că sunteți Atman, conștiință absolută și pură.

Ce este mentalul? Un mecanism care colectează, conservă și așează în concepte ceea ce percep simțurile. Dacă vă credeți a fi creierul vostru, confundați stăpânul cu sluga. Sluga se informează, adună date “referitor la”. Stăpânul, Eu-l vostru este cel care cunoaște.

Observatorul, martorul, este identitatea voastră adevărată. El nu este implicat nici în naștere, nici în moarte, el nu este nici maya (iluzie), nici moksha (eliberare). El este martorul a tot, a luminii și a tenebrelor, a suferinței și a beatitudinii. El este dincolo de dualitate.

Cel care redevine martor pur este ca un lotus înflorit, cu totul altceva de picioarele sale de argilă “și ieșit din apele în care trăiește”. El este extatic în durere ca și în plăcere, calm în furtună ca și în umilință (smerenie). El rămâne martor la toate.

Evenimentele sunt așa cum sunt, dar deodată ele se desfășoară în “fața” lui. Martorul nu este înneecat în apă. El le reflectă ca o oglindă în care se formează și se șterg mii de imagini și el rămâne imaculat.

Un bătrân sadhu și un adolescent au ajuns într-o zi pe malul unui râu. “*Cum vom trece?*” – întrebă băiatul. “*Fără să ne udăm picioarele*” – răspunse bătrânul. Tânărul a fost lovit ca de un trăsnet. Cuvintele misterioase i s-au gravat în inimă și l-au condus în viața sa. Într-o zi el a putut “*traversa râul fără să-și ude picioarele*”.

Forțați-vă să deveniți ca el, sau ca cel care postește mâncând, sau ca cel care rămâne singur în înălțime, sau ca cel care rămâne treaz dormind. Eliberarea vă va fi acordată pe pământ și Dumnezeu vă va surâde în fiecare piatră.

Rețineți percepțul următor: mentalul vostru nu trebuie să absoarbă lumea și lumea nu trebuie să se preocupe de spiritul vostru. Îndeplinirea primei părți din această frază antrenează automat realizarea celeilalte. Prima este cauza, a doua efectul. Nu începeți invers, va fi o mare greșeală. Eu chiar vă recomand să nu rețineți decât începutul! Mentalul vostru nu trebuie să absoarbă lumea. Atât ajunge, căci ceea ce nu se instalează în spiritul vostru nu-l va putea hărțui niciodată.

În starea de samadhi, nu mai există obiect exterior. Nu se poate spune deci că aici este cunoaștere. Nu este o cunoaștere în sens de “*a ști*”, dar bineînțeles nu este vorba de ignoranță. Nu mai este nimic de știut. Samadhi este altceva decât a ști sau a nu ști, fiindcă nu mai este obiect de cunoscut sau de ignorat. Este starea de obiectivitate pură. Nu există decât Cel care cunoaște, conștiința pură fără conținut, Acela.

Într-o zi un sadhu a fost întrebat: “*Ce este meditația, dhyana?*” El răspunse: “*Dhyana este în a fi ceea ce este mai aproape*”.

Ce este mai aproape de voi? Cu excepția voastră înșivă, nu-i așa că totul nu-i prea departe? Voi sunteți singuri în compania voastră înșivă. Ori vă întoarceți constant către ceea ce vă este străin și lăsați ceea ce vă este la îndemână. Voi nu sunteți niciodată “*la voi*”. A locui în sine este meditație. Atunci când corpul și spiritul vostru vor înceta să se împrăstie în afară și să se disperseze la periferie, veți fi în singurul loc unde puteți cu adevărat să existați – în voi. Acest loc este starea meditativă.

Când eu nu sunt nicăieri, eu sunt în mine, în intimitatea ființei mele, în inima inimii mele. Aici și nicăieri altundeva eu pot vedea adevărul. Petrecându-mi timpul în vecini eu pierd totul, fiindcă părăsesc singura comoară care este a mea – ființa mea. Eu pot s-o regăsesc – întorcându-mă “*la mine*”.

A nu renunța la periferie, problema nu este aici. Întoarceți-vă, regăsiți focul original. A nega lumea sensibilă nu vă va transforma. Dacă vă schimbați ea va pierde toată consistența pentru voi. Religia autentică nu-i este ostilă, ea este mutație interioară, cunoaștere de sine. Nu vă mai gândiți la lume, mai bine observați cu atenție felul în care o percepeți. Aici trebuie să se petreacă revoluția. Atitudinea voastră creează și exteriorul și aservirea. O privire nouă transfigurează tot, întreaga Creație apare într-o nouă lumină. Nu există nimic rău în universul vizibil, în samsara. Răul se găsește în privirea voastră, în alegerea voastră.

Yoga este știința transformării vieții, a mutației de sine. Analiza științifică a descoperit atomul și energia fizică. Yoga dezvăluie spiritul și energia spirituală. Una a decodificat misterul materiei. Cealaltă revelează sinele invizibil.

Yoga este intens mai importantă decât știința, căci nimic în Univers nu depășește în amploare Sinele. Omul este înnebunit și mizerabil fiindcă știe din ce în ce mai multe

lucruri despre materie și din ce în ce mai puține lucruri despre sine însuși. El călătorește în spațiu și ignoră ce este el. El coboară în adâncurile marine și nu reușește să plonjeze în el însuși, orbecăie la suprafață. Această situație este curată sinucidere. Iată de ce este urgent și imperios a învăța yoga.

Numai acest învățământ și această practică va putea da naștere unui om nou și să pună bazele unei umanități diferite. Omul s-a amestecat într-o așa măsură cu materia, încât contragreutatea, cunoașterea de sine, a devenit disperat de necesară pentru a restabili echilibrul. Căci ignorantul care manipulează forțe puternice sfârșește întotdeauna prin a se anihila el însuși. Un amestec de știință și de stupiditate este neapărat distructiv. Dimpotrivă, știința adăugată înțelepciunii poate face din această lume un paradis.

Viitorul omenirii se găsește în yoga. Este știința viitorului, știința omului.

CAPITOLUL X

DETERMINAREA

Un moment de sankalpa, de determinare totală, ajunge. Din contră, o viață întreagă nu valorează nimic dacă poartă șeaua aservirii. Durata este cu totul secundară. Cunoașterea de sine și voința de a ști cine sunteți sunt capitale. Realizările lumii se fac în sfera timpului, cele ale adevărului în sfera curajului. Sadhana voastră trebuie să vibreze de sankalpa, de determinare absolută.

Iată scurse cele cinci zile de “*câmp de meditație*”. Momentul despărțirii a sosit și eu văd că aveți inimile grele. Ceea ce se adună trebuie să se împrăștie, este inevitabil. Întâlnirea poartă în sine ruptura, fericirea pregătește nenorocirea și nașterea este primul pas către moarte. Orice progres în această lume are un început și un sfârșit. Imposibil de ocolit. Dar procesul, el însuși, poate fi depășit.

Dacă timpul care v-a fost acordat între venirea voastră în lume și ieșirea voastră din ea este folosit pentru cunoașterea de sine, el deodată țâșnește către Eternitate. Viața care devine sadhana vă aduce în fine moartea mistică, dispariția ego-ului care este eliberare, moksha. Traiectul corpului între concepția sa și dezagregarea sa este scurt, dar spațiul între moksha, moartea ignoranței și moartea fizică este de nemăsurat, atât de vast cât spațiul care separă corpul de suflet, visul de realitate. Toate distanțele cunoscute adunate, nu sunt nimic în comparație cu acest infinit și imaginația cea mai năstrușnică nu poate nici măcar să presimtă imesitatea care diferențiază moksha, fulgerarea ego-ului și dezagregarea fizică. Ideea că voi sunteți corpul vostru vă omoară, vă desparte de viață. Experiența care vă arată că voi sunteți sufletul vă eliberează, ea este salvatoare, moksha. De fiecare când vă nașteți, vi se oferă o nouă șansă să descoperiți aceasta, să găsiți infinitul. De fiecare dată când vă apropiați de meditație, această șansă bate la poarta voastră cu bătaii întărite. O clipă de atenție vă poate salva. Voi veniți să petreceți aici cinci zile. Sunt oare câteva zile, câteva vieți? Nimic. Contează doar acel moment de determinare absolută.

Rețineți că dacă lumea se construiește în timp, adevărul, el, este fructul determinării, sankalpa. De intensitatea sa depinde expansiunea nelimitată a clipei, expansiunea timpului, venirea eternității, a nașterii sale. Ceea ce veți considera ca “*viață*” este o agonie. De îndată ce se constituie, corpul se grăbește către moarte. Acest proces în nici un caz nu poate fi numit viață. El este moarte de la un capăt la celălalt capăt.

Adevărata viață este “*viață*” de asemeni de la un capăt la altul. Ea nu are sfârșit. Vă nașteți cu adevărat când setea voastră de adevăr va deveni de neșters și voința voastră de a-l găsi totală. Ea este aici, în voi, dar fără curaj nu veți face nici un pas în întâmpinarea ei. Setea de nestins devine sadhana la omul valoros.

Ce este această “*determinare*”? Un om a înrebat într-o zi un fachir despre modul de a-l atinge pe Dumnezeu. Ascetul sondă privirea interlocutorului și văzu în ea o dorință arzătoare de Divin. El i-a promis să-l instruiască dacă acceptă să meargă la apa care curge aproape, pentru a se scălda. Abia coborâți la râu, ascetul sări pe acel care-l însoțea și-i băgă hotărât capul sub apă. Omul se zbatu din toate puterile sale și reuși în

fine să iasă la suprafață, abia trăgându-și răsuflarea. Fachirul râdea cu gura până la urechi. După ce victima își reveni în fire după șocul suferit, el îl întrebă: *“Ce-ți doreai tu cel mai mult pe când erai gata să te asfixiezi?”* *“Un singur lucru – exclamă omul – Unul singur! Aer!”* *“Acesta este secretul ca să-L atingi pe Dumnezeu – spuse fachirul. O voință, o determinare absolută. Căci ea mobilizează toate forțele care sunt latente la tine”*.

Voi trebuie să puneți totul în operă dacă vreți să reușiți, să aruncați totul în balanță. Țin să v-o amintesc înaintea plecării.

Și mai ce încă? Perseverența este sadhana voastră. Să fie ca o cascadă a cărei ape cad încontinuu și sfarmă zidurile ignoranței voastre.

Calea există, dar evitați să mergeți pe cărări bătute. Propriile voastre eforturi vor trasa progresiv calea care este a voastră. Este ceea ce Mahavira voia să spună vorbind de adevărul obținut prin muncă. Nu sperați la nici o pomană. Adevărul este o împlinire personală atinsă cu forța curajului și cu eforturi continui. Și cu răbdare. Divinul nu este pentru cei slabi, cei leneși, cei grăbiți.

Într-o zi un sadhu întâlnește un înger. *“Te rog du-te și-L întreabă pe Dumnezeu cât timp îmi mai trebuie pentru a atinge moksha, eliberarea”* – îi spuse călugărul. Nu departe de ei, un tânăr sanyasin medita liniștit, așezat sub un arbore banyan. El nu-i răspunse îngerului care a vrut să știe dacă și el dorește să-și cunoască de asemeni viitorul.

Câtva timp mai târziu, îngerul se întoarse. *“Dumnezeu mi-a zis că-ți mai trebuie trei nașteri”* – spuse el adresându-se lui sadhu. Bătrânul fu cuprins de furie. El își aruncă șapca în pământ și țipă tremurând: *“Asta este atroce, insuportabil, încă trei nașteri!”*

Apoi îngerul se întoarse către tânărul discipol: *“Pentru tine vor mai fi atâtea nașteri câte frunze poartă acest copac”*. Ochii sanyasin-ului se umplură de lacrimi. El se ridică și începu să danseze extatic: *“Nu mai mult decât atât? Atunci totul este ca și făcut! Există atâția arbori pe acest pământ și iată că numărul nașterilor mele viitoare nu vor depăși numărul frunzelor acestui singur banyan. Ce minune!”*

Sanyasin-ul dansă atâta și cu așa dăruire, încât a fost eliberat. Un singur moment de pace, de dragoste infinită și de răbdare fericită sunt în stare să opereze tot. Căci această atitudine este deșteptare în sine.

Regăsiți întregul ocean de adevăr, este în același timp dorința inimii mele și rugăciunea sufletului meu.

DESPRE AUTOR

- **1931** – 11 decembrie, Osho (Bhagwan Shree Rajneesh) se naște într-o familie modestă jaină, la Kuchwada în Madhya Pradesh (India). El își petrece primii 7 ani din viață la bunici, care-i acordă o mare libertate și aprobă total interesul intens pe care copilul îl manifestă pentru problemele fundamentale privind viața, moartea, adevărul. Bunica sa i-a rămas cea mai mare prietenă și de altfel va deveni o discipolă a nepotului.

- **1953** – 21 martie, Osho atinge iluminarea. El a urmat studii strălucitoare la Universitatea din Sangar (primirea în filozofie obținută cu cea mai mare distincție și medalia de aur în concursuri naționale de elocință). Apoi va fi profesor de filozofie.
- **1966** – El decide să se consacre în întregime trezirii conștiinței umane. El parcurge țări sub numele de acharya (învățător) Rajneesh și învață arta de a medita. În timp ce mii de persoane se îndreaptă către el, ostilitatea crescuse în mediile politice, religioase și altele pe care el le denunța drept ipocrite și având o influență rea.
- **1968** – El se instalează la Bombay și inaugurează tehnici de meditație revoluționare. El instaurează în special meditația zisă “*Kundalini*” și *meditația dinamică*, tehnica prin care mentalul este pregătit pentru tăcere printr-o fază inițială de catharsis. A început să i se spună “*Bhagwan*” – “*Cel binecuvântat*”.
- **1970** – Occidentalii se alătură discipolilor lui Osho, al cărui nume ajunsese în Europa, Statele Unite, Australia, Japonia.
- **1974** – Inaugurarea ashramului Poona. Un centru foarte important de psihoterapie, de dezvoltare personală și de meditație, crescuse rapid. Osho, din ce în ce mai des se retrăgea în camera sa pe care o părăsea de două ori pe zi pentru a se adresa auditoriului său. Aceste discuții de dimineață și de seară sunt exegeze strălucitoare din toate marile tradiții spirituale ale lumii, încrustate cu noțiuni științifice absolut moderne.
- **1981** – Osho pleacă în Statele Unite. Se creează o comună în Oregon – Rajneeshpuram – oraș cu 5000 de locuitori. Alte centre autonome se deschid aproape peste tot în lume.
- **1985** – 29 octombrie, Osho este arestat pentru nerespectarea legislației privind imigrarea. El este expulzat în termenul unei persecuții, a cărei instigator și protagoniști vor sfârși prin a fi cunoscuți într-o zi. Începe un periplu stupefiant în căutarea unei țări în care să se stabilească. Din rațiuni neântemeiate sau neadevărate, sau chiar fără nici o explicație (dar întotdeauna la presiunea exercitată de Statele Unite), el este declarat indezirabil în 21 de țări.
- **1986** – 29 iulie, Osho revine în India. Șase luni mai târziu ashramul Poona, Osho Commune International, își redeschide porțile și cunoaște cu adevărat o nouă dezvoltare.
- **1988** – Pentru prima dată, după 14 ani, Osho conduce din nou, personal, meditația la începutul și sfârșitul fiecărei convorbiri. El instaurează de asemenea o tehnică meditativă nouă, “*Meditația Mistică Roz*”, unde două din cele mai refulate expresii ale timpului nostru – râsul și plânsul – sunt duse până la paroxism (7 zile de râs, 7 zile de plâns) pentru a face net loc la 7 zile de tăcere interioară.
- **1989** – Osho decide să nu i se mai spună “*Bhagwan*”. Discipolii săi încă mai demult găsiră a-l numi Osho Rajneesh. El își continuă munca în ashramul Poona. În fiecare seară, mii de persoane din lumea întreagă, discipoli și prieteni, se adună în auditoriu pentru a-l aculta și a comunica în tăcere cu el.
- **1990** – 19 ianuarie, Osho își părăsește corpul pe deplin conștient.

CAP. I – CHEMAREA	2
CAP. II – CINE SUNT?	4
CAP. III – SCHIMBAȚI-VĂ DIREȚIA	9
CAP. IV – OBSERVAȚI! NIMIC MAI MULT!	15
CAP. V – VEGHEAȚI!	19
CAP. VI – SALTUL	27
CAP. VII – MAREA MOARTE	31
CAP. VIII – STĂPÂNUL CASEI	35
CAP. IX – OCEANUL ADEVĂRULUI	40
CAP. X – DETERMINAREA	45
DESPRE AUTOR	46